PRIMUS ANNUS VOCABULA EXPLICATA

[illegible] WYE

NEW YORK
OXFORD UNIVERSITY [illegible]
[illegible] BRANCH


SIGILLVM · VNIVERSITATIS · CALIFORNIENSIS
LVX
FIAT
MDCCCLXVIII
EX LIBRIS

Prīmus Annus
Vocābula Explicāta

By

Theodora Ethel Wye

NEW YORK
OXFORD UNIVERSITY PRESS
AMERICAN BRANCH: 35 WEST 32D STREET
LONDON, TORONTO, MELBOURNE AND BOMBAY
1918

PREFACE

When Primus Annus was first introduced into this country it was expected that an American edition would be necessary in order to make it fit the needs of American schools. During the last six years the book has been used with marked success in private and public schools in all sections of the United States. It seems to be the unanimous opinion of the teachers who have used it that no American edition is necessary. The book does not depend for its value upon local conditions; it can be used perfectly well in any English-speaking country.

It must be admitted, however, that for teachers who are limited to a four-year course or less, the lack of a Latin-Latin vocabulary has been a serious handicap. In England the students keep vocabulary note-books, and that custom has been followed to a certain extent here, but many teachers have found that the dictation of the words takes too much time, and that, if the classes are large, it is difficult to see that the note-books are kept accurately. Again, inexperienced teachers are deterred from trying the Direct Method, because they fear they cannot explain the words without resorting to English, unless they have had special training-courses in the Direct Method. This little volume has been prepared with the hope of helping to solve these difficulties.

The writer has used Primus Annus since 1911 with adult students in beginning Latin classes in Extension Teaching at Columbia University, with teachers in

training-courses in the Summer Session, with many private pupils, and, since 1913, with secondary school pupils in the Alcuin Preparatory School. The definitions and illustrative sentences have therefore been tried out under widely varying conditions. It should, however, be carefully noted that they are not intended to be definitive, but suggestive. Except in very rare instances no one explanation should be expected to be sufficient for every one. The teacher must steadily and persistently build up the power to add as many illustrations as may be necessary, and must above all encourage the students to make their own definitions. Many of those which seem most readily understood have been made by my students.

In reading the vocabulary, it must be kept constantly in mind that there is a very great difference in the aim of a special vocabulary as contrasted with that of a dictionary. A special vocabulary is designed to assist the student to read with as little break in the continuity of the thought as possible; a dictionary is intended to provide the material for the study of words as such, *i.e.*, their origin, development, and the various shades of meaning possible. It follows, therefore, that a special vocabulary should consist of two parts, one in which the words are arranged in order of occurrence, the explanations being as short and simple as possible; the other an alphabetical index containing a numerical reference to the place where the explanation is to be found. Primus Annus supplies the latter, it was therefore only necessary to provide the former.

This vocabulary is so very different in form from those hitherto published that perhaps some explanation is necessary. As one of the cardinal principles of the Direct Method is to train pupils to observe carefully,

I have tried to avoid unmeaning repetition. I could see no reason for printing in a vocabulary any forms that are covered by rules, *e.g.*, the Genitive case of the first two declensions, the gender of any but third declension nouns and exceptions, the principal parts of regular first and fourth conjugation verbs. Of the latter one example each is given at the outset. Technical terms, such as *adverbium temporis*, are at first printed in full and then in an abbreviated form, which students should always be made to give in full. The form of the word which the student knows at that stage of his experience is given first, then the meaning, then such forms as are not covered by the *Ars Grammatica*. It is obvious that the latter part will be learned in its entirety only in review. It is hoped that the adoption of the column form for the words, with a space between them and the explanatory material, will facilitate rapid review, because the student may lay a sheet of paper over the explanation and check with a pencil all words that have slipped his memory.

It should be obvious that for at least the first thirty *lectiones* the vocabulary for a given *lectio* should be developed orally by the teacher before the students are referred to the printed explanation. The extent to which the latter will be learned by heart will depend upon the local conditions. If the teacher is inexperienced or the class rather weak, it is generally best to insist upon its being learned pretty thoroughly.

The explanations follow the regular Direct Method procedure. In the early stages words are taught by objects, pictures, and actions, and the sentences are such as are most likely to have been used in the classroom, then come *contraria*, cognates and derivatives; much later, relative clauses and synonyms. It is of

course quite impossible ever to be completely satisfied with material of this sort. Yesterday's explanation will seem quite absurdly complicated in the light of to-day's experience. I have striven hard, however, to reduce the explanations to the very simplest form. Perhaps those who may use the book will be good enough to send me criticisms and suggestions, for if this vocabulary should prove useful, I hope to follow it shortly by similar ones for Cicero and Vergil.

I desire to express my indebtedness to all my students for never-failing encouragement and inspiration, but my thanks are especially due to Miss Rosalind Zoglin, who read all the manuscript and whose keen and accurate criticism has been of inestimable value. Miss Dorothy Carroll Birdseye, also a former student of mine, has, I am sure, laid under lasting obligation for her charming and ingenious sketches all who may use the book.

THEODORA ETHEL WYE.

New York, October, 1918.

VOCĀBULA EXPLICĀTA

I

prīma	prīma lēctiō est haec; prīmus, -a, -um; *gram.* 19.
lēctiō	lēctiō, lēctiōnis, *f.*
littera	prīma littera est *A*.
et	discipula et magistra sedent, *coni.*
prōnūntiātiō	prōnūntiātiō, prōnūntiātiōnis, *f.*

II

secunda	secunda lēctiō est haec; secundus, -a, -um.
verbum	*recitāre* et *respondēre* sunt verba.
recitāre	discipula recitat.
respondēre	respondē mihi! respondeo, 2, respondī, respōnsum.
surgere	surge ex sellā! surgō, 3, surrēxi, surrēctum.
cōnsīdere	*contr.* surgere; cōnsīdo, 3, cōnsēdī, cōnsessum.
dīcere	dīc *respondeō!* dīco, 3, dīxī, dīctum.
venīre	venī ad mē! veniō, 4, vēnī, ventum.
quid	quid facis? surgō; quis? quid? *prōnōmen interrogātīvum; gram.* 25 (d).
facere	faciō, 3, fēcī, factum; *gram.* 33 (1).

III

tertia	tertius, -a, um.
prōnōmen	*ego* et *tū* sunt prōnōmina.
ego	*prōnōmen persōnāle; prīmam persōnam singulāriter indicat; gram.* 25.
interrogāre	*contr.* respondēre.
tū	*secundam persōnam singulāriter indicat; gram.* 25.
ille	*tertiam persōnam singulāriter indicat;* ille, illa, illud; *gram.* 25 (c).
audīre	audīte mē, discipulae! audiō, 4, audīvī, audītum.
stāre	stā ante sellam! stō, 1, stetī, statum.
nōs	*prīmam persōnam plurāliter indicat.*
vōs	*secundam persōnam plurāliter indicat.*
illī	*tertiam persōnam plurāliter indicat;* illī, illae, illa.
sedēre	*contr.* stāre; sedeō, 2, sēdī, sessum.
docēre	magister docet; discipulus discit; doceō, 2, docuī, doctum.
discere	*contr.* docēre; discō, 3, didicī, -.
discipulus	
etiam	discipulus stat; magister etiam stat; *coni.*

scrībere	scrībe in tabulā! scrībo, 3, scrīpsi, scrīptum.
spectāre	spectā tabulam!
nēmō	nēmō stat, omnēs sedent; nēmō, nēminem, nūllīus, nēminī, nūllō, *pron.*
omnēs	*contr.* nēmō; omnis, omne.
silēre	*contr.* dīcere; sileō, 2, siluī, -.

IV

quārta	quārtus, -a, -um.
interrogātiō	interrogātiō, interrogātiōnis.
-ne?	sedēsne? sedeō; *adv.*
minimē	dīcisne? minimē, sileō; *gram.* 22.
ita	nōnne audīs? ita, audiō; *adv.*
nōnne?	*adv.*
sānē	*contr.* minimē; *adv.*
an	surgisne an cōnsīdis? neque surgō neque cōnsīdō, sed stō; *coni.*
neque	*coni.*
sed	*coni.*
nōn	*contr.* ita, *adv.*
intellegere	intellegisne? intellegō; intellegō, 3, intellēxī, intellēctum.
annōn	an + nōn. *coni.*

V

quīnta	quīntus, -a, -um.
nōmen	*mēnsa* et *sella* sunt nōmina; nōmen, nōminis, n.
esse	*gram.* 33 (2).
mēnsa	*vidē tabulam* XII.
hoc	quid est hoc? sella est haec; hic, haec, hoc; *gram.* 25 (c).
sella	*vidē tabulam* XII.
iānua	*vidē tabulam* XII.
fenestra	*vidē tabulam* XII.
tabula	*vidē tabulam* VII.
crēta	*vidē tabulam* VII.
carta	*vidē tabulam* VII.
pāgina	*vidē tabulam* VII.
līttera	*A* et *B* sunt lītterae.
lingua	*vidē tabulam* IV.
dextra	*vidē tabulam* IV; dexter, dextra, dextrum.
sinistra	*contr.* dextra; *vidē tabulam* IV; sinister, sinistra, sinistrum.
pila	*vidē tabulam* VII.
camera	*vidē tabulam* XII.
scīre	quid est hoc? ego sciō; sella est; sciō, 4, scīvī, scītum.
nescīre	*contr.* scīre; nesciō, 4, nescīvī, nescītum.

VI

sexta	sextus, -a, -um.
adiectīvum	*quadrāta* et *rotunda* sunt adiectīva.
quālis?	quālis est tabula? quadrāta est tabula; quālis? quāle?
quadrāta	quadrātus, -a, -um.
rotunda	pila est rotunda; rotundus, -a, -um.
longa	ferula est longa; longus, -a, -um.
angusta	iānua est angusta; angustus, -a, -um.
lāta	*contr.* angusta; lātus, -a, -um.
alba	crēta est alba; albus, -a, -um.
rubra	lingua est rubra; ruber, rubra, rubrum.
nigra	*contr.* alba; niger, nigra, nigrum; *gram.* 18.
clausa	iānua clausa est; clausus, -a, -um.
aperta	*contr.* clausa; apertus, -a, -um.
quanta?	quanta est magistra? parva est magistra; quantus? -a, -um.
māgna	mēnsa est māgna; māgnus, -a, -um; *gram.* 19.
parva	*contr.* māgna; parvus, -a, -um; *gram.* 19.
caerulea	aqua est caerulea; caeruleus, -a, -um.

VII

septima	septimus, -a, -um.
cāsus	sex cāsūs sunt, Nominātīvus, Vocātīvus, Accūsātīvus, Genetīvus, Datīvus, Ablatīvus; cāsus, -ūs.
Accūsātīvus	
vidēre	meī oculī clausī sunt, igitur nihil videō; videō, 2, vīdī, vīsum.
tangere	tange mēnsam! tangō, 3, tetigī, tāctum.
sūmere	sūme pāginam! sūmō, 3, sūmpsī, sūmptum.
tenēre	pāginam neque sūmō neque pōnō sed teneō; teneō, 2, tenuī, tentum.
pōnere	*contr.* sūmere; pōnō, 3, posui, positum.
habēre	quid habēs? nihil habeō; habeō, 2, habuī, habitum.
aperīre	discipulus iānuam aperit; aperiō, 4, aperuī, apertum.
claudere	*contr.* aperīre; claudō, 3, clausī, clausum.
sententia	sententiam scrībō.
nunc	iānuam claudō; nunc iānua clausa est; *adverbium temporis.*

VIII

octāva	octāvus, -a, -um.
possessīva	*mea* et *tua* sunt adiectīva possessīva; possessīvus, -a, -um.
mea	*ego* est prōnōmen, *mea* est adiectīvum; meus, -a, -um; *voc. māsc.* mī.

tua	*tu* prōnōmen, *tua* adiectīvum est; tuus, -a, -um.
mōnstrāre	mōnstrā fenestram!
sua	magister nōn tuam sed suam sellam habet; suus, a, -um.
nostra	*nōs* prōnōmen, *nostra* adiectīvum est; noster, nostra, nostrum.
vestra	*vōs* prōnōmen, *vestra* adiectīvum est; vester, vestra, vestrum.
pēnsum	hoc octāvum pēnsum est.
dēclīnāre	

IX

dēclīnātiō	sella prīmae dēclīnātiōnis est; dēclīnātiō, dēclīnātiōnis, *f*.
nōna	nōnus, -a, -um.
Eurōpa	*vidē tabulam* v.
hīc	in hōc locō; *adv. locī.*
terra	*vidē tabulam* v.
illīc	*contr*. hīc; *adv. locī.*
aqua	*contr*. terra.
īnsula	Britannia est īnsula.
Corsica	*vidē tabulam* vi.
Britannia	*vidē tabulam* v.
Ītalia	*vidē tabulās* v, vi.
paenīnsula	Ītalia est paenīnsula.
Hispānia	*vidē tabulam* v.
ferē	ferē, non omnīnō, quadrāta est Hispānia.
Graecia	*vidē tabulam* v.
acūta	acūta paenīnsula est Graecia; acūtus, -a, -um.
Helvētia	*vidē tabulam* v.
inclūsa	Helvētia est terra inclūsa; inclūsus, -a, -um.
patria	America est tua patria.
Melita	*vidē tabulam* vi.
prōvincia	Sicilia erat prōvincia Rōmāna.
Rōma	*vidē tabulās* vi, ix.
Rōmāna	*Rōma* nōmen, *Rōmāna* adiectīvum est; Rōmānus, -a, -um.
Gallia	*vidē tabulam* v.
alia	Hispānia, Ītalia, Graecia sunt paenīnsulae; alia quadrāta, alia longa, alia acūta est; *gram.* 15.
Germānia	*vidē tabulam* v.
ēdiscere	ēdisce vocābula! ēdisco, 3, ēdidicī, -.
vocābulum	
respōnsum	*respondēre* verbum, *respōnsum* nōmen est.
Sardinia	*vidē tabulam* vi.
Sicilia	*vidē tabulam* vi.
utra	utra insula est māgna, Melita an Britannia? Britannia māgna est; uter? utra? utrum? *pron.; gram.* 15.

Hibernia	*vidē tabulam* v.
interrogātum	*interrogāre* verbum, *interrogātum* nōmen est.
ad	scrībe respōnsa ad haec interrogāta! *praep. Acc. reg.*

X

decima	decimus, -a, -um.
numerus	duo numerī sunt, Singulāris et Plūrālis.
plūrālis	plūrālis, -e.
multa	multās pāginās videō; multus, -a, -um; *gram.* 19.
ūna	I.; ūnus, -a, -um; *gram.* 15.
duae	II.; duo, duae, duo; *adi.; gram.* 24.
trēs	III.; trēs, tria; *adi.; gram.* 24.
quattuor	IV.; *adi.*
quīnque	V.
sex	VI.
septem	VII.
octō	VIII.
novem	IX.
decem	X.
quot?	quot discipulae absunt? duae discipulae absunt; *adi.; gram.* 23.
ecce	cum magistra dīcit, "Ecce tabula"! discipula tabulam spectat.
innumera	innumerae sunt īnsulae; innumerus, -a, -um.
paucae	*contr.* multae; paucī, -ae, -a; *pl. adi.*
altera	Britannia et Melita sunt īnsulae, altera māgna, altera parva est; *confer utra* et *alia; gram.* 15.
barbara	nūlla prōvincia Rōmāna barbara erat; barbarus, -a, -um.
nūlla	nūlla discipula abest; nūllus, -a, -um.
cum	cum magistra dīcit, discipulae non dīcunt; *coni. temporālis.*
contrārium	*alba* et *māgna* sunt contrāria *nigra* et *parva.*

XI

ūndecima	ūndecimus, -a, -um.
ordinālia	*prīma, secunda,* etc., sunt ordinālia; ordinālis, -e; *gram.* 23.
hōra	*vidē tabulam* XIII.
duodecim	XII.
omnīnō	omnīnō clausa est iānua; *adv.*
māne	*vidē tabulam* XIII., *adv.*
cēterae	ūna discipula stat, cēterae sedent; cēterī, -ae, -a; *pl. adi.*
merīdiēs	sexta hōra merīdiēs vocātur; *vidē tabulam* XIII; merīdiēs, merīdiēī, m.
vocāre	
post	sex hōrae sunt post merīdiem; *praep. Acc. reg.*

quota? quota lēctiō est? ūndecima lēctiō est; quotus? -a, -um.
aut iānua aut clausa aut aperta est.
prandēre *vidē tabulam* XIII; prandeō, 2, prānsī, prānsum.
mathēmatica mathēmaticam scientiam disco; mathēmaticus, -a, -um.
scientia
lūdere non lūdō, magistra, sed labōrō; lūdō, 3, lūsī, lūsum.
cēnāre *vidē tabulam* XIII.
nox *vidē tabulam* XIII; nox, noctis, *f.*
vigilia vigilia trēs horās habet; *vidē tabulam* XIII.
dormīre octō horās dormiō; dormiō, 4.
deinde magister interrogat, deinde discipulus respondet; *adv.*
iterum nōn audiō; dīc iterum, sī vīs; *adv.*
Latīna linguam Latīnam discō; Lātinus, -a, um.
Gallica *Gallia* nōmen, *Gallica* adiectīvum est; Gallicus, -a, -um.

XII

duodecima duodecimus, -a, -um.
praepositio *intrā* et *extrā* sunt praepositiōnēs; praepositiō, praepositiōnis, *f.*; *gram.* 26.
ubi? ubi stās? intrā cameram stō; *adv. locī.*
intrā *praep. Acc. reg.*
extrā *contr.* intrā; *praep. Acc. reg.*
intrāre *intrā* praepositiō, *intrāre* verbum est.
prope prope fenestram stō; *praep. Acc. reg.*
ante ante tabulam est carta; *praep. Acc. reg.*
suprā Germānia suprā Italiam est; *praep. Acc. reg.*
īnfrā *contr.* extrā; *praep. Acc. reg.*
dum dum magistra scrībit, discipulae tabulam spectant; *coni. temp.*
bene bene recitās, discipula! *adv. gram.* 22.
igitur Eurōpa suprā Āfricam est, igitur Āfrica īnfrā Eurōpam est; *coni.*
inter Germānia inter Britanniam et Italiam est; *praep. Acc. reg.*
iacēre crēta nōn stat sed iacet; iaceō, 2, iacuī, iacitum.
Āfrica *vidē tabulam* V.
vel aut; *coni.*
circum circum īnsulam est aqua; *praep. Acc. reg.*

XIII

quō? quō ambulās? ad iānuam ambulō; *adv.*
Vocātīvus Nōminātīvus est *Mārcus*, Vocātīvus *Mārce.*
autem sed; *coni.*
Mārcus Mārcus, Quīntus, Titus sunt discipuli.

pulsāre	pulsā iānuam!
clāmāre	"ecce," clāmat magistra.
hūc	ad hunc locum; *cf. hīc; adv. locī.*
in	magistra in cameram venit; *praep. Acc. regit.*
īre	ī ad tabulam! *gram.* 33 (5).
tum	deinde; *adv. temp.*
salvē	salvētē discipulae! salvē magistra! *interi.*
inquam	dīcō; *anōmalum verbum;* inquam, inquis, inquit, inquimus, inquitis, inquiunt.
ambulāre	ambulā ad iānuam!
Quīntus	Quīnte, claude iānuam!
Titus	Tite, aperī fenestram!
exclāmāre	(ex + clāmāre).
redīre	redī ad sellam! *cf.* īre; redeō, redīre, rediī, reditum.

XIV

lūdus	locus est ubi discipulae discunt; *vidē tabulam* VII.
locus	sella est locus ubi sedeō; locus, *m.; pl.* loca, *n.*
ubi	tabula est locus ubi scrībō; *adv. locī.*
cottīdie	cottīdiē prandeō, nōn cottīdiē ad ludum eō; *adv. temporis.*
-que	et; *coni.*
labōrāre	*contr.* lūdere.
vīgintī	XX.; *adi.*
corrigere	discipula sententiās scrībit, magistra sententiās corrigit; corrigō, 3, rēxī, rēctum.
loculus	in loculō sunt librī et stilī.
tabella	*vidē tabulam* VII.
stilus	*vidē tabulam* VII.
liber	*vidē tabulam* VII.
Anglicus	et Anglicōs et Latinōs librōs habeō; Anglicus, -a, -um.
mūrus	*vidē tabulam* VII.
pictūra	multae pīctūrae in camerā sunt.
campus	*vidē tabulam* VII.
per	cum per fenestram spectō, campum videō.
sē	*suus* adiectīvum, *sē* prōnōmen est; *gram.* 25 (b).
currere	cum discipuli tardē ad ludum veniunt, necesse est currere; currō, 3, cucurrī, cursum.
altus	circum campum est altus mūrus; altus, -a, -um.

XV

Ablātīvus	
unde?	unde surgis? ex sellā surgō; *adv. locī.*
ē, ex	*contr.* in; *praep. Abl. reg.*
ā, ab	*contr.* ad; *praep. Abl. reg.*
dētergēre	dētergē tabulam! dētergeō, 2, dētersī, dētersum.
Sextus	Sextus est puer.

enim	nihil scīs, nōn enim labōrās.
petere	pete meum librum, sī vīs; petere, 3, petīvī, petītum.
exīre	(ex + īre); *cf.* redīre; exeō, -īre, -iī, -itum.
Gallus	Gallī in Galliā habitant.
posse	librum sūmere possum, mensam sūmere nōn possum; *gram.* 33 (3).
abīre	(ab + īre); alia composita sunt *redīre* et *exīre*.
domum	ex ludō exeō, deinde domum eō; *adv.*
exemplum grātia	litterae *e.g.* significant *exemplī grātia.*
Germanus	Germanī in Germaniā habitant.
Hispānus	Hispānī in Hispāniā habitant.
Ītalus	Ītalī in Ītaliā habitant.

XVI

in	ubi sedēs? in sellā sedeō; quō īs? in cameram eō; *praep. Acc. et Abl. reg.*
tōtus	tōtam pāginam vidēre nōn possum; tōtus, -a, -um.
summus	tange summam tabulam! nōn possum, magistra; summus, -a, -um; *gram.* 19.
medius	in mediā cartā est Germānia; medius, -a, -um.
īmus	*contr.* summus; īmus, -a, -um; *gram.* 19.
permultus	multae sententiae, permulta vocābula, innumerae litterae in librō sunt; permultus, -a, -um.
habitāre	Graecī in Graecia habitant.
Graecus	
vertere	verte tē! verto mē; vertō, 3, vertī, versum.
ā fronte	ā fronte est tabula; frōns, frontis, *f.*
ā tergō	*contr.* ā fronte.

XVII

concordia	Adiectīvum cum Substantīvō concordat Genere, Numerō, Cāsū.
agricola	agricola in agrō labōrat; agricola, -ae, m.
appārēre	magistra cartam convolvit, deinde tabula appāret; appāreō, 2, -uī, itum.
incola	incolae in terrā habitant; *cf. colere;* incola, -ae, *m.*
Oceanus	*vidē tabulam* v.
fluvius	*vidē tabulam* v.
nauta	nauta in Ōceanō labōrat; nauta, -ae, *m.*
Ister	Dānuvius fluvius etiam Ister vocātur; *vidē tabulam* v.
Padus	fluvius in Ītaliā est; *vidē tabulam* vi.
rapidus	Padus est fluvius rapidus; rapidus, -a, -um.
fluere	fluvius fluit; fluō, 3, fluxī, fluxum.
clīvus	*vidē tabulam* xi.
ager	*vidē pictūram;* ager, agrī.
colere	agricola agrōs colit; colō, 3, coluī, cultum.

quia discipulus ita vocātur quia discit; *coni. causālis.*
silva locus ubi multae arborēs sunt silva vocātur; *vidē tabulam* XI.
rīpa inter ripās fluit fluvius; *vidē tabulam* XI.
prō prō Americā Americānī nautae pūgnant; *praep. Abl. reg.*
pūgnāre
sī sī omnēs discipulae adsunt, nūllus discipulus abest; *coni. conditiōnālis.*

XVIII

duodēvīcēnsimus
genus tria genera sunt, Māsculīnum, Fēminīnum, Neutrum; genus, generis, *n.*
neuter *vāllum* est nōmen neutrīus generis; neuter, neutra, neutrum.
arma *vidē tabulam* I.; arma, armōrum, *n. pl.; numerus singulāris dēest.*
castra *vidē tabulam* X.; castra, castrōrum, *n. pl.; num. sing. dēest.*
vāllum circum castra est vāllum; *vidē tabulam* X.
aedificāre facere.
fodere Rōmānī fossam fodiunt; fodiō, 3, fōdī, fossum.
fossa *vidē tabulam* X.
tabernāculum *vidē tabulam* X.
tēlum tēla sunt hasta et gladius et iaculum; *vidē tabulam* I.
galea *vidē tabulam* I.
scūtum *vidē tabulam* I.
lōrīca *vidē tabulam* I.
hasta *vidē tabulam* I.
gladius *vidē tabulam* I.
iaculum *vidē tabulam* I.
iacere puer pilam iacit; iaciō, 3, iēcī, iactum.
trūdere mīles hastam trudit; trūdō, 3, trūsī, trūsum.
velle labōrāre volō, sed quia īnfīrma sum, nōn possum; *gram.* 33 (7).
vāgīna *vidē tabulam* I.
stringere mīles gladium ex vāgīnā stringit; stringō, 3, strīnxī, strīctum.
gerere mīles gladium gerit; gerō, gerere, 3, gessī, gestum.
pendēre ā sinistrō bracchiō pendet scūtum; pendeō, 2, pependī, pēnsum.
bracchium duo bracchia habeō; *vidē tabulam* IV.
oblongus, -a scūtum oblongum est; oblongus, -a, -um.
clipeus *vidē tabulam* I.
pūgnus *vidē tabulam* IV.
membrum membra sunt oculī, nāsus, bracchia, etc., *vidē tabulam* IV.
collum *vidē tabulam* IV.

tergum *vidē tabulam* IV.
nāsus *vidē tabulam* IV.
oculus *vidē tabulam* IV.

XIX

ūndēvīcēnsimus ūndēvīcēnsimus, -a, -um.
īnstrūmentum quō instrumentō scrībis? stilō scrībō.
dēfendere quibus membrīs tē dēfendis? pūgnīs mē dēfendō; dēfendō, 3, dēfendī, dēfēnsum.
oppūgnāre *contr.* dēfendere.
nōnnumquam etiam bonus discipulus nōnnumquam vitia facit; *adv. temp.*

XX

vīcēnsimus vīcēnsimus, -a, -um.
quamdiū? quamdiū dormīs? octō hōrās dormiō; *adv. temp.*
quam? quam longē haec iānua ab mēnsā abest? decem passūs haec iānua ab mēnsā abest; *adv.*
longē *adv.*
procul Rōmā procul ab Britanniā abest; *adv.*
fīlius Mārcus et Titus sunt fīliī Semprōniae; *Voc.* fīlī.
bonus *cf.* bene; bonus, -a, -um; *gram.* 19.
iam
incipere *contr.* fīnem facere; incipiō, 3, incēpī, inceptum.
tredecim XIII.
annus quot annōs nātus est Titus? duōs annōs nātus est Titus.
nātus nātus, -a, -um.
dūcere via praeter hortum in agrōs dūcit; vidē *pīctūram;* dūcō, 3, dūxī, dūctum.
abesse *contr.* adesse; absum, abesse, afuī, -.
equus *vidē tabulam* II.
vehere cum ambulāre nolō, equus mē vehit; vehō, 3, vēxī, vēctum.
porta *vidē pīctūram.*
dēscendere dēscendō, 3, dēscendī, dēscēnsum.
via *vidē tabulam* X.
inīquus clīvī inīquī sunt; inīquus, -a, -um.
manēre Titus surgit, aliī discipulī in sellīs manent; *contr.* īre; maneō, 2, mānsī, mānsum.
antīquus templa Rōmae antīqua sunt; antīquus, -a, -um.
aedificium templa et vīllae sunt aedificia; *cf.* aedificāre.
templum *vidē tabulam* IX.
quadringentī CCCC; quadringentī, -ae, -a.
amīcus Brūtus et Sextus inter sē pūgnant, igitur nōn amīcī sunt.
vīsere venīre quia spectāre vīs; vīsō, 3, vīsī, vīsum.

apud	illī apud mē prandent; *praep. Acc. reg.*
prandium	*prandēre* verbum, *prandium* nōmen est.
spectāculum	in Circō Māximo spectācula spectāmus; *vidē tabulam* IX.
circus	
maximus	
tandem	postrēmō; *adv. temp.*
passus	quīnque passūs ambulō; passus, passūs.
nārrāre	fabulam tibi nārrō.
fābula	

XXI

ibi	in eō locō; *cf. hīc* et *illīc; adv. locī.*
Capitōlium	templum Iovis Māximī; *vidē tabulam* IX.
deus	Iuppiter, Apollō, Neptūnus sunt dī; *gram.* 14.
oppidum	locus ubi virī habitant; circum oppidum sunt mūrī.
columna	*vidē tabulam* IX.
tēctum	*vidē tabulam* IX.
sustinēre	columnae tēctum sustinent; sustineō, 2, sustinuī, sustentum.
validus	*contr.* īnfīrmus; validus, -a, -um.
cingere	aqua īnsulam cingit; cingō, 3, cīnxī, cīnctum.
Latium	*vidē tabulam* VI.
sacer	Via Sacra praeter forum dūcit; sacer, sacra, sacrum; *vidē tabulam* IX.
praeter	*praep. Acc. reg.*
forum	*vidē tabulam* IX.
aequus	*contr.* īnīquus; aequus, -a, -um.
Mārtius	*vidē tabulam* IX.; Mārtius, -a, -um.
exercēre	Campus Martius est locus ubi virī puerīque sē exercent; exerceō, 2, exercuī, exercitum.
vir	*contr.* fēmina, *vidē tabulam* XII.; *gram.* 4.
lūdī	spectācula in Circō Māximō; lūdī, lūdōrum.
dēscrībere	dēscrībō, 3, descrīpsī, dēscrīptum.

XXII

Brūtus	Brūtus est discipulus.
malus	*contr.* bonus; malus, -a, -um; *gram.* 19.
lentē	*contr.* rapidē; *adv.*
saepe	malus discipulus saepe, bonus discipulus interdum vitia facit; *adv.*
sērō	tardē; *adv.*
cito	rapidē; *adv.*
nihil	
amīcē	*amīcus* nōmen, *amīcē* adverbium est.
cum	cum amīcō ad lūdum ambulō; *praep. Abl. reg.*
propinquus	*prope* est praepositio; propinquus, -a, -um.
inimīcē	*contr.* amīcē.
hodiē	hōc diē; *adv. temp.*
tranquillē	*adv.*

subitō	quod tū nōn exspectās subitō accidit; *adv.*
removēre	removē tē ex hāc sellā! removeō, 2, remōvī, remōtum.
statim	cum respōnsum sciō, statim respondeō; *adv.*
Mūrēna	Mūrēna est discipulus.
capere	ī ad tabulam, cape crētam, scrībe! capiō, 3, cēpī, captum.
īgnāvus	īgnāvus discipulus labōrāre nōn vult; īgnāvus, -a, -um.
stultē	stultus discipulus pēnsum lentē et difficulter discit; *adv.*
semper	*contr.* numquam.
umquam	
studiōsus	*contr.* īgnāvus; studiōsus, -a, -um.
nōlle	(non + velle); nōlī dīcere cum magistra dīcit! *gram.* 33 (7).
tam	tam stultus est ut nihil intellegat; *adv.*
miser	miser, misera, miserum.
timidē	*adv.*
appropinquāre	venīre ad; *cf. prope* et *propinquus.*
laetus	*contr.* miser; laetus, -a, -um.
properāre	magistra, cum lentē ambulō, "Properā!" inquit, "Properā!"
ferula	*vidē tabulam* VII.
trānsīre	trānseō, trānsīre, trānsiī, trānsitum.
dē	fābulam dē malō discipulō nārrō; *praep. Abl. reg.*

XXIII

dare	tibi librum dō; dō, dare, dedī, datum.
reddere	magistra nostrās sententiās reddit; reddō, 3, reddidī, reditum.
grātiae	magistrae, cum mihi sententiās reddit, grātiās agō; grātiae, grātiārum.
agere	agricola equōs agit; agō, 3, ēgī, āctum.
nam	enim; *coni.*
nota	sī pēnsum bene scrībō, notam *A* accipiō.
accipere	(ad + capere); accipiō, 3, accēpī, acceptum.
cūr?	cūr nōn statim respondēs? quia respōnsum nesciō; *adv.*
vitium	malī in pēnsō discipulī multa vitia sunt.
pulcher	haec est pulchra fēmina; pulcher, pulchra, pulchrum.
praemium	cum bene labōrās, praemium accipis.

XXIV

diēs	*contr.* nox; *vidē tabulam* XIII.; diēs, diēī.
lēctus	*vidē tabulam* XII.
cubiculum	camera ubi dormiō.

domō unde exīs? domō exeō; *adv.*
prīmum *adv. temp.*
postrēmō *contr.* prīmum; *adv. temp.*
domī ubi est Mārcus? domī est; *adv.*
vesperī quandō cēnās? vesperī cēnō; *vidē tabulam* XIII.; *adv. temp.*
cēna *vidē tabulam* XIII.
mox brevī; *adv. temp.*
brevī *adv. temp.*
somnus somnō mē dō = dormiō.
gallus *vidē tabulam* II.
cantāre gallus māne cantat.
noctū quandō dormīs? noctū dormiō; *adv. temp.*
quandō? *adv. temp.*

XXV

ferīre magistra mē ferulā ferit; feriō, 4, -, -.
lacrimāre cum aqua meīs ex oculīs cadit, lacrimo.
errāre cum nunc hūc, nunc illūc ambulō, errō.
fēstus diē fēstō nōn labōrō sed ōtium agō; fēstus, -a, -um.
ōtium
populus populus Rōmānus Rōmae habitat.
fēmina *contr.* vir; *vidē tabulam* XII.
puella *contr.* puer; *vidē tabulam* XII.
laudāre cum pēnsum bene faciō, magistra mē laudat.
sacrificāre victimae dīs sacrificantur.
victima
caedere sī gladium in tē trūdō, tē caedō; mox mortuus eris; caedō, 3, cecīdī, caesum.
sacrificium
edere cum prandeō vel cēnō, edo; *gram.* 33 (9).
herī diēs ante hunc diem; *cf. hodiē;* adiectīvum est *hesternus; adv. temp.*
hodiernus *hodiē* est adverbium; hodiernus, -a, -um.

XXVI

crās diēs post hunc diem; adiectīvum est *crāstīnus; cf. hodiē* et *herī; adv. temp.*
taurus *vidē tabulam* III.
vacca *contr.* taurus; *vidē tabulam* II.
āgnus *vidē tabulam* II.
asinus animal stultissimum est.
vītāre *contr.* appropinquāre.
saevus *contr.* benīgnus; saevus, -a, -um.
fugere cum timidus sum, fugiō; fugiō, 3, fūgī, fugitum.
extrēmus *contr.* postrēmus; extrēmus, -a, -um.
salīre āgnī nōn ambulant sed saliunt; saliō, 4, saluī, saltum.
cibus cum prandeō vel cēnō, cibum edō.

caelum caelum suprā nōs est; *vidē tabulam* XI.
obscūrus obscūrus, -a, -um.
posthāc *post* est praepositio; *adv. temp.*
aliquandō indēfīnītum tempus indicat; *adv.*

XXVII

ōlim magistra, cum fabulam nārrat, semper incipit, "Olim . . ."; *adv. temp.*
Massilia oppidum in Galliā est; *vidē tabulam* VI.
mortuus sī tē caedō, mox mortuus eris; mortuus, -a, -um.
sine *contr.* cum; *praep. Abl. reg.*
socius sī socium habēs, nōn sōlus es.
haud nōn; *adv.*
exspectāre manēre.
cadere ex caelō aqua cadit; cadō, 3, cecidī, cāsum.
super suprā; *praep. Acc. reg.*
sōlus sī nēmō mēcum est, sōlus sum; sōlus, -a, -um.
ambō duo; ambō, ambae, ambō, *gram.* 24.
occīdere caedere; occīdo, 3, occīdī, occīsum.
humī puellae humī sedent; *vidē pictūram; adv. locī.*
invenīre ubi est meus liber? nesciō, hunc invenīre nōn possum; inveniō, 4, invēnī, inventum.
pūgna *pūgnāre* est verbum; *cf. pūgnus* et *oppūgnāre.*

XXVIII

vīta ille dē vīta exiit = ille mortuus est.
vīvere *vīta* est nōmen; vīvo, 3, vīxī, vīctum.
tamen sed; *coni.*
cōgitāre cūr non statim respondēs? quia dē responsō cōgitō; mox respondēbō.
ut
spērāre *contr.* dēspērāre.
legere et legere et scrībere discipulus potest; lego, 3, lēgī, lēctum.
nōnnūllī (nōn + nūllī); nōnnūllī, -ae, -a.
epistula ad meum amīcum, cum ille abest, epistulam scrībō.
rōbustus validus; rōbustus, -a, -um.
tantum sōlum; nōn solum legere sed etiam scrībere possum; *adv.*
adesse *contr.* abesse; adsum, adesse, adfuī.
theātrum quotiēns ad theātrum īvistī? bis ad theātrum īvī;
quotiēns? *cf. duo, ambō, secundus, alter; gram.* 23.

XXIX

vincere verba Caesaris erant "Vēni, vīdī, vīcī"; vinco, 3, vīcī, victum.
Iūlius Iūlius, *Voc.* Iūlī.
Caesar Caesar, Caesaris.

quod	quia; *coni. causālis.*
imperium	
addere	addo, 3, addidī, additum.
ōra	fluvius rīpās, ōceanus ōrās habet.
capillus	*vidē tabulam* IV.
flāvus	meī capillī flāvī, tuī nigrī sunt; flāvus, -a, -um.
vestīmentum	toga et stola sunt vestīmenta; *vidē tabulam* XII.
contra	*contr.* pro; *praep. Acc. reg.*
adīre	*contr.* abīre; adeō, adīre, adiī, aditum.
diū	*contr.* breve tempus; *adv.*
rēgulus	rēgulus parvam terram regit.
pāx	cum nēmō pūgnat, pāx est; pāx, pācis, *f.*
victōria	*vincere* verbum est.
novus	vocābulum quod numquam antea vīdistī, novum tibi est; novus, -a, -um.
captīvus	
servus	
cōnsilium	quō consiliō ad lēctum īs? dormītum ad lēctum eō.

XXX

vīlla	domus extrā urbem; *vidē pictūram.*
Cornēliānus	Cornēliānus, -a, -um.
Gāius	Gāius, Gāī; *Voc.* Gāī.
Cornēlius	Cornēlius, Cornēlī; *Voc.* Cornēlī.
Scīpiō	Scīpiō, Scīpiōnis.
uxor	fēmina quae in mātrimōnium dūcta est; uxor, uxōris.
Semprōnia	
fīlia	Cornēliae sunt fīliae Cornēlī.
nōmen	nōmen, nōminis, *n.*
Cornēlia	
pater	vir qui fīliōs vel fīliās habet; pater, patris.
frāter	Cornēlius est pater Mārcī et Titī, illī igitur sunt frātrēs; frāter, frātris.
soror	Cornēlia prīma et Cornēlia secunda sorōrēs sunt; *contr.* frāter; soror, sorōris.
māter	*contr.* pater; māter, mātris.
mīles	vir quī prō patriā pūgnat; *vidē tabulam* X.; mīles, mīlitis.
bellum	*contr.* pāx.
dux	vir quī mīlitēs regit; dux, ducis.
tempus	tempus, temporis, *n.*
familia	sīgnificat omnēs quī in ūnā domō habitant.
caput	*vidē tabulam* IV.; caput, capitis, *n.*
nitidus	splendidus; nitidus, -a, -um.
legiō	legiō, legiōnis, *f.*
corpus	*vidē tabulam* IV.; corpus, corporis, *n.*
crūs	*vidē tabulam* IV.; crūs, crūris, *n.*
pēs	*vidē tabulam* IV.; pēs, pedis, *m.*

XXXI

clārus	illūstris; clārus, -a, -um.
proelium	pūgna.
maximē	*adv.; gram.* 22.
amāre	sī tū meus amīcus es, tē amō.
Etruscī	in Etrūriā habitant Etruscī, *vidē tabulam* VI.; Etruscī, -ōrum.
gēns	populus; gēns, gentis, *f.*
mōns	Alpēs sunt montēs; mōns, montis, *m.*
urbs	Rōma est urbs; urbs, urbis, *f.*
flūmen	fluvius; flūmen, flūminis, *n.*
Tiberis	*vidē tabulam* VI.; *gram.* 6.
Porsenna	rēx Etruscōrum; Porsenna, ae.
rēx	rēx Britanniae est Geōrgius Quīntus; rēx, rēgis.
pōns	id quō super flūmen transīmus; *vidē tabulam* XI.; pōns, pontis, *m.*
Sublicius	pōns Sublicius super Tiberim erat.
āgmen	mīlitēs quī iter faciunt āgmen vocantur; āgmen, āgminis, *n.;*
advenīre	(ad + venīre); adveniō, 4, -vēnī, -ventum.
cīvis	incola; cīvis, cīvis, *m.*
arx	locus quō cīvēs fugiunt cum bellum est; arx, arcis, *f.*
pars	partem lēctiōnis, nōn tōtam lēgī; pars, partis, *f.*
frangere	crētam frēgī, nunc in duās partēs dīvīsa est; frango, 3, frēgī, frāctum.
nisi	sī nōn; *adv.*
quis	indēfīnītum prōnōmen; quis, quid; *gram.* 25.
hostis	is quī contrā tuam patriam pūgnat; hostis, hostis.
Horātius	Horātius, *Voc.* Horātī.
Cocles	Cocles, Coclitis.
Lartius	
Herminius	
dēcurrō	(dē + currere); dēcurrō, 3, dēcurrī, dēcur-sum.
resisto	resistō, 3, restitī, -.
intereā	*cf. interim* et *dum; adv. temporis.*
adhūc	ad hoc tempus.
moenia	mūrī quī circum urbem sunt; moenia, moenium, *n. pl.*
dīmittere	dīmitto, 3, dīmīsī, dīmissum.
mille	M; pluraliter nōmen est, igitur dīcimus "tria mīlia hostium"; *adi.*
clāmor	clāmor, clāmōris, *m.*
spectātor	spectātor spectācula spectat; spectātor, spectātōris.
dēsilīre	(dē + salīre); dēsiliō, 4 dēsiluī, desultum.
fūnis	*vidē tabulam* VIII.; fūnis, fūnis, *m.*
trahere	bovēs carrum trahunt; traho, 3, trāxī, trāctum.
modus	hōc modō = ita.
servāre	dēfendere.
regere	is quī populum regit rēx vocātur; rego, 3, rēxī, rēctum.

XXXII

quī	quī, quae, quod; *gram.* 25 (d).
nāvis	*vidē tabulam* VIII.; nāvis, nāvis, *f.*
Ostia	portus Rōmae; *vidē tabulam* VI.
mare	ōceanus; *gram.* 10.
ōstia	pars flūminis unde aqua in mare fluit.
rēmēx	nauta quī nāvem rēmigat; rēmēx, rēmigis.
trānstrum	sella ubi rēmēx sedet; *vidē tabulam* VIII.
ventus	sī ventus abest, necesse est rēmōs ūsūrpāre.
adversus	*advertere* est verbum; adversus, -a, -um.
prōpellere	nautae nāvem rēmīs prōpellunt; prōpello, 3, prōpulī, prōpulsum.
prōra	*vidē tabulam* VIII.
iussum	magistra, cum dicit "Surge! Ambulā! Scrībe!" iussa dat.
gubernātor	is quī nāvem gubernat; gubernātor, gubernātōris.
puppis	*contr.* prōra; *vidē tabulam* VIII.; puppis, puppis, *f.*
gubernāculum	id quō gubernātor nāvem gubernat; *vidē tabulam* VIII.
secundus	*contr.* adversus; secundus, -a, -um.
rēmus	īnstrūmentum quō rēmēx rēmigat; *vidē tabulam* VIII.
vēlum	*vidē tabulam* VIII.
mālus	*vidē tabulam* VIII.
ērigere	(ē + regere); vēla fūnibus ērigimus; ērigō, 3, rēxī, rēctum.
implere	sī ventus vēla implet, nōn necesse est rēmōs ūsūrpāre; impleo, 2, implēvī, implētum.
praeterīre	(praeter + īre); praetereō, -īre, -iī, itum.
rogāre	interrogāre.
expōnere	explicāre; expōnō, 3, -posuī, -positum.
rōstrum	*vidē tabulam* VIII.
secāre	dīvidere; secō, 1, secuī, sectum.
gubernāre	gubernātor nāvem gubernāculō gubernat.
remigare	rēmēx nāvem rēmīs rēmigat.
coniungere	coniungo, 3, -iūnxī, -iūnctum.
nōndum	adhūc illud nōn fēcī = illud nōndum fēcī; *adv. temp.*
contentus	contentus, -a, -um.
īgnōrāre	nescīre.
is	*gram.* 25 (c).
explicare	

XXXIII

fertilis	fertilis, fertile.
dīves	sī māgnam pecūniam habeō, dīves sum; dīves, *Gen.* dīvitis, *adi.*
gallīna	*contr.* gallus; *vidē tabulam* II.
pecus	animālia, ovēs, etc.; pecus, pecudis, *f.*

rūs locus extrā urbem; *vidē tabulam* XI.; rūs, rūris, *n.*
columba avis pācis.
devolāre (dē + volāre); avis volat.
umerus *vidē tabulam* IV.
rapāx is quī omnia edere vult, **rapāx est**; **rapāx**, *Gen.* rapācis, *adi.*
avis *vidē tabulam* III.; avis, avis, *f.*
illūc ad illum locum; *cf. hūc.*
occurrere (ob + currere); ob = contrā; occurrō, 3, -currī, -cursum.
ūtilis quod ūsūrpāre potes, ūtile tibi est; ūtilis, ūtile.
ōvum *vidē tabulam* XI.
dulcis *contr.* acerbus; dulcis, dulce.
carō ea pars animālium quam edimus; carō, carnis, *f.*
animal *vidē tabulās* II., III.; animal, animālis, *n.*
fidēlis is quī mē semper amat, fidēlis est; fidēlis, fidēle.
frūmentum cibus gallī et gallīnae.
canis *vidē tabulam* III.; canis, canis; *Gen. Pl.* canum.
docilis discipulus quem magistra facile docet, docilis est; docilis, docile.
nōvisse scīre; *gram.* 33 (6).
pellis nōn necesse est animālibus vestīmenta gerere, pellis satis est; pellis, pellis, *f.*
versus scrībe decem versūs dē animālibus; versus, versūs.

XXXIV

arātor arātor agrum arātrō arat; arātor, arātōris.
arāre
arātrum *vidē tabulam* XI.
bōs bovēs arātrum trahunt; *vidē tabulam* III.; *gram.* 14.
iugum id quod boum colla coniungit; *vidē tabulam* XI.
pāstor is quī ovēs cūstōdit; pāstor, pāstōris.
senex is quī multōs annōs nātus est; senex, senis, *Gen. Pl.* senum.
pauper *contr.* dīves; pauper; *Gen.* pauperis, *adi.*
plerumque bonus discipulus plerumque, nōn semper, pensum bene facit; *adv.*
carmen id quod poēta scrībit; carmen, carminis, *n.*
trīstis *contr.* laetus; trīstis, trīste.
ovis *vidē tabulam* III.; ovis, ovis, *f.*
grēx multitūdō animālium; grēx, gregis, *m.*
vōx *vocāre* verbum est, vōx, vōcis, *f.*
sagāx *contr.* stultus; sagāx, *Gen.* sagācis, *adi.*
redigere (re + agere); *cf.* redīre; redigō, 3, redēgī, redāctum.
ingēns māximus; ingēns, *Gen.* ingentis, *adi.*
incurrere oppūgnāre; incurro, 3, -cursi, -cursum.
audāx *contr.* timidus; audāx, *Gen.* audācis, *adi.*
sūs porcus; *vidē tabulam* III.; sūs, suis.
hortus locus ubi plantae crēscunt; *vidē pictūram.*

expellere	expello, 3, expulī, expulsum.
difficilis	difficilis, difficile.
saltem	certē; *adv.*
imperāre	iussa dare; *Dat. reg.*
baculum	id quō senex ambulat.
facilis	*contr.* difficilis; facilis, facile.

XXXV

iter	cum ex Hispaniā ad Britanniam īs, iter facis; iter, itineris, *n.*
Hannibal	Hannibal, Hannibalis.
sub	*contr.* super; *praep. Abl. reg.*
porticus	*vidē tabulam* IX.; porticus, porticūs, *f.*
umbrōsus	porticus vel arbor nōbīs umbram dat; umbrōsus, -a, -um.
avus	pater meī patris vel mātris.
Alpēs	*vidē tabulam* VI.; Alpēs, Alpium, *f.*
Poenus	is quī Carthāginī habitat.
incolere	habitāre; *cf. incola* et *colere;* incolō, 3, incoluī, -.
Carthāgō	*vidē tabulam* VI.; Carthāgō, Carthāginis, *f.; gram.* 9.
fortis	*contr.* timidus; fortis, forte.
prūdēns	prūdēns, *Gen.* prūdentis, *adi.*
exercitus	multī sub ūnō duce mīlitēs; exercitus, exercitūs.
invadere	invādo, 3, -vāsī, -vāsum.
cōnstituere	in animō mihi est facere; cōnstituō, 3, cōnstituī, cōnstitūtum.
pedes	mīles quī pedibus it; pedes, peditis.
eques	mīles quī ex equō pūgnat; eques, equitis.
iaculātor	is quī iacula iacit; iaculātor, iaculātōris.
elephās	*vidē tabulam* III.; elephās, elephantīs.
portus	locus quō nāvēs intrant; portus, portūs.
tantus	tam māgnus; tantus, -a, -um.
anteā	*ante* est praepositio; *adv. temp.*
Ibērus	*vidē tabulam* V.
Pyrēnaeī	*vidē tabulam* V.
Rhodanus	*vidē tabulam* V.
īnfestus	inimīcus; īnfēstus, -a, -um.

XXXVI

perīculum	sī taurus tē oppūgnat, in māgnō perīculō es.
prūdenter	*adv.*
ipse	ille ipse, nēmō alius, hoc dīxit; emphasin addit; *gram.* 25 (c).
fortiter	*contr.* timidē; *adv.*
pervenīre	(per + venīre); postquam Titus Rōmam pervēnit, multa aedificia vīdit; pervenio, 4, -vēni, -ventum.
quīdam	certus aliquis, ūnus; *gram.* 25 (d).
saltus	via per montēs angusta; saltus, saltūs.

ascēnsus	sī mōns altus est, ascēnsus difficilis est; ascēnsus, ascēnsūs.
gravis	haec mēnsa gravis est, igitur eam sūmere nōn possum; gravis, grave.
ascendere	*contr.* descendere; ascendo, 3, ascendī, ascēnsum.
sagāciter	*contr.* stultē; *adv.*
celeriter	*contr.* lentē; *adv.*
immō vērō	emphasin addit; *adv.*
audācter	is quī audāx est perīculum amat; *gram.* 20 (b).
saxum	*vidē tabulam* xi.
dēvolvo	(dē + volvere); dēvolvō, 3, -volvī, -volūtum.
sagittārius	is quī arcū et sagittīs pūgnat.
arcus	*vidē tabulam* i.; arcus, arcūs. *Dat et Abl.* arcubus.
sagitta	*vidē tabulam* i.
mittere	iacere; mitto, 3, mīsī, missum.
latēre	id quod tū vidēre nōn potes, latet; lateō, 2, latuī,-.
ostendere	mōnstrāre; ostendō, 3, ostendī, ostēnsum, ostentum.
celer	*contr.* lentus; *gram.* 18, N. B. 1.

XXXVII

rēs	hoc vocābulum multās sīgnificātiōnēs habet. Anglicē, *state of affairs, considerations, causes,* etc.; rēs, reī, *f.*
modō	nōn modō Ītalia sed etiam Graecia paenīnsula est; *adv.*
ruptus	frāctus; ruptus, -a, -um.
nē..quidem	nē = nōn, quidem = etiam; nē magistra quidem omnia scit; *adv.*
gradus	passus; gradus, gradūs.
onus	id quod tū portās; onus, oneris, *n.*
genū	*vidē tabulam* iv.; *gram.* 12.
manus	*vidē tabulam* iv.; manus, manūs, *f.*
tūtus	*contr.* in perīculō; tūtus, -a, -um.
nix	id quod hieme ex caelō cadit; alba est; nix, nivis; *f.*
glaciēs	id quod hieme in flūmine est; glaciēs, glaciēī.
prōcēdere	prōcēdō, 3, prōcessī, prōcessum.
antequam	*cf. ante* et *anteā; coni. temp.*
convocāre	(cum + vocāre).
tālis	hic; tālis, tāle.
dēscēnsus	*contr.* ascēnsus; dēscēnsus, dēscensūs.
certē	sānē; *adv.*

XXXVIII

pergere	continuāre; pergo, 3, perrēxī, perrēctum.
quam	Brūtus melior discipulus est quam Quīntus; *coni.; gram.* 40 (2).
interdum	nōnnumquam, *adv.*
superior	*gram.* 19.

īnferior	*contr.* superior; *gram.* 19.
ūltrā	sī tū in Italia es, Rōma citra Alpēs est; sī tū in Galliā es, Rōma ūltrā Alpēs est; *praep. Acc. reg.*
perīculōsus	*contr.* tūtus; perīculōsus, -a, -um.
citrā	*contr.* ūltrā; *praep. Acc. reg.*
facile	*contr.* difficulter; *gram.* 20 (b).
īnfrā	et praepositio et adverbium est *īnfrā*.
animus	pars hominis immortālis; *contr.* corpus.
fīnis	*contr.* initium; fīnis, fīnis, *m.*
imperātor	is quī mīlitibus imperat; imperātor, imperātōris.
minor	*gram.* 19.
māior	*contr.* minor; *gram.* 19.
at	sed, *coni.*
num	respōnsum negātīvum exspectat; *adv.*
comparāre	
brevis	*contr.* longus; brevis, breve.

XXXIX

vīlicus	is quī vīllam administrat.
cervus	*vidē tabulam* II.
vēnātor	is quī animālia capit vel interficit; vēnātor, vēnātōris.
adhibēre	ūsūrpāre; adhibeō, 2, adhibuī, adhibitum.
iste	indicat id quod ad secundam persōnam pertinet; *gram.* 25 (c).
vēnāticus	*vēnātor* nōmen est; vēnāticus, -a, -um.
celeritās	*celer* est adiectīvum; celeritās, celeritātis, *f.*
superāre	vincere; sī tē celeritāte superō, celerior sum quam tu.
fortasse	fortasse ille veniet sed hoc nōn prō certō habeō, *adv.*
viātor	is quī iter facit; viātor, viātōris.
mūlus	*vidē tabulam* II.
libenter	id quod vīs facere, libenter facis.
posteā	*contr.* anteā; *adv. temp.*
sermō	id quod inter nōs dīcimus; sermō, sermōnis, *m.*

XL

fierī	vōx passīva verbī *facere*; fīō, fierī, factus sum.
rudis	*contr.* doctus; rudis, rude.
pāscere	cibum dare; pāstor ovēs pāscit; pāsco, 3, pāvī, pāstum.
callidus	*contr.* stultus; callidus, -a, -um.
dominus	is quī domum regit.
cūrāre	māter īnfantēs cūrat.
litterae	epistula; litterae, litterārum.
pecūnia	*vidē tabulam* XII.
numerāre	*innumerus* est adiectīvum.
domina	*contr.* dominus.

serva	*contr.* servus.
vestis	vestīmentum; vestis, vestis, *f.*
īnfāns	is quī dīcere nōndum potest; īnfāns, īnfantis, *m.* et *f.*
stola	vestis quam fēmina gerit; *vidē tabulam* XII.
tunica	vestis interior; *vidē tabulam* XII.
toga	vestis quam vir gerit; *vidē tabulam* XII.
nūntius	is quī litterās portat.
verna	servus quī in vīlla nātus est ibique semper vīxit; verna, -ae, *m.*
portāre	vehere.
causa	
gladiātor	is quī gladiō pūgnat; gladiātor, gladiātōris.
plērīque	māior pars; plērīque, plēraeque, plēraque.
effugere	is quī effūgit, nōn iam servus est; effugiō, 3, effūgī, effugitum.
mālle	(magis + velle); *gram.* 33 (7).
servīre	servus dominō servit; serviō, 4; *Dat. reg.*
servitūs	is quī servit in servitūte est; servitūs, servitūtis, *f.*
convenīre	(cum + venīre).

XLI

fundus	vīlla et agrī.
lāc	id quod īnfantēs bibunt; lāc, lāctis, *n.*
cāseus	id quod ex lācte fit; mūs hoc amat; *vidē tabulam* III.
anas	*vidē tabulam* III.; anas, anātis.
pecus	ovēs et alia animālia parva; pecus, pecoris, *n*
praebēre	dare; praebeō, 2, praebūi, praebitum.
piscis	*vidē tabulam* III.; piscis, piscis.
plēnus	*contr.* vacuus; *cf. implēre;* plēnus, -a, -um; *Abl. reg.*
vīnum	id quod plūrimī virī bibere mālunt.
cupere	vehementer velle; cupiō, 3, cupīvī, cupitum.
opus	opus est = necesse est; opus, operis, *n.*
dīligenter	*adv.; gram.* 20 (b).
laus	*laudāre* est verbum; cum tū bene facis, tē laudō; laus, laudis, *f.*
benīgnus	*contr.* sevērus; benīgnus, -a, -um.
dīgnus	sī tū pēnsum bene facis, laude dīgnus es; dīgnus, -a, -um; *Abl. reg.*
indīgnus	*contr.* dīgnus; indīgnus, -a, -um; *Abl. reg.*
poena	*contr.* praemium.
contrā	adverbium et praepositio est.
iniūstus	magistra, si bonum discipulum culpat, iniūsta est; iniūstus, -a, -um.
satis	si tū satis ēdistī, nōn iam edere vīs; *adv.*
ēsurīre	sī ēsurīs, edere vīs; ēsuriō, 4, -, -.
quam	emphasin addit, *e.g.* quam plūrimī = omnēs quī possunt; *adv.*

plūrimus	*gram.* 19.
aufugere	(ab + fugere); aufugiō, 4, -fūgī, -fugitum.
culpa	*contr.* laus; *culpāre* est verbum.
complēre	*plēnus* adiectīvum est; compleō, 2, complēvī, complētum.
iūstus	*contr.* iniūstus; iūstus, -a, -um.

XLII

aegrōtāre	aegrum esse; *contr.* sānum esse; prōverbium est: "Mēns sāna in corpore sānō."
licēre	cum aliquid facere vīs, "Licetne mihi," inquis, "hoc facere?" licet, 2, licuit; *gram.* 48.
oportēre	cum magistra dīcit, discipulōs silēre oportet; oportet, 2, oportuit; *gram.* 48.
rūrī	(rūs); *adv. locī.*
vōx	sī mea vōx māgna est, mē facile audīs; vōx, vōcis, *f.*
negōtium	id quod necesse est tē facere; *contr.* ōtium.
parātus	mīles quī arma et tēla habet, ad pūgnandum parātus est; parātus, -a, -um.
disserere	dīcere; dissero, 3, disseruī, dissertum.
lepus	*vidē tabulam* III.; lepus, leporis.
interficere	occīdere; interficio, 3, interfēcī, interfectum.
ferōx	saevus; ferōx, *Gen.* ferōcis, *adi.*
vorāre	dēvorāre.
leō	*vidē tabulam* III.; leō, leōnis.
vīcus	locus ubi paucī hominēs habitant.
auferre	(ab + ferre); auferō, -ferre, abstulī, ablātum.
vīs	violentia; *gram.* 14.
Indī	Indī, -orum.
tigris	*vidē tabulam* III.; tigris, tigris.
fera	animal quod nōn domesticum est.
timēre	*timidus* est adiectīvum; timeō, 2, timuī.
aper	ferus porcus; *vidē tabulam* III.; aper, apri.
hūmānus	hūmānus, -a, -um.

XLIII

vēr	pars annī inter hiemem et aestātem; vēr, vēris, *n.*
sēmen	id quod agricola in terrā pōnit; sēmen, sēminis, *n.*
serere	agricola sēmina serit; sero, 3, sēvī, satum.
forte	ut accidit; *adv.*
crēscere	plantae ex sēminibus crēscunt; crēsco, 3, crēvī, crētum.
pluere	cum aqua ex caelō cadit, pluit; pluit, 3, pluit, -.
sōl	*vidē tabulās* XI., XIII.; sōl, sōlis, *m.*
fulgēre	sōl, cum lucem dat, fulget; fulgeō, 2, fulsī.
planta	
tener	facile est frangere id quod tenerum est; tener, tenera, tenerum.

aestās	pars annī inter vēr et hiemem; aestās, aestātis, *f.*
arista	*vidē tabulam* XI.
flāvēscere	*flāvus* est adiectīvum; flāvēsco, 3, -, -.
autumnus	pars annī inter aestātem et hiemem.
seges	autumnō, cum frūmentum matūrum est, segetem metimus; seges, segetis, *f.*
metere	matūrās segetēs secāre; metō, 3, messī, messum.
horreum	aedificium ubi frūmentum pōnitur; *vidē tabulam* XI.
ferre	portāre; *gram.* 33 (4).
conferre	(cum + ferre).
cessāre	nihil facere.
pluvia	cum aqua ex caelō cadit, pluvia vocātur.
sīgnum	
hirundō	vēre hirundinēs ad nōs redeunt; *vidē tabulam* III., hirundo, hirundinis, *f.*
volitāre	volāre.
imber	pluvia; imber, imbris, *m.*
cornīx	avis quae sēmina ex agrō extrahit; nigra est; *vidē tabulam* III.; cornīx, cornīcis, *f.*
hiems	pars annī inter autumnum et vēr; hiems, hiemis, *f.*
poēta	is quī carmina scrībit.
canere	cantāre; canō, 3, cecinī, cantum.
improbus	malus; improbus, -a, -um.
siccus	*contr.* hūmidus; siccus, -a, -um.
spatiārī	ambulāre; *gram.* 29.
harēna	terra quae prope mare est.
certus	*contr.* dubius; certus, -a, -um.
dēnsus	dēnsus, -a, -um.
nūbēs	si multae nūbēs in caelō sunt, difficile est caelum vidēre; nūbēs, nūbis, *f.*
intercipere	(inter + capere); intercipio, 3, -cēpī, -captum.
equidem	emphasin prīmae persōnae addit; *adv.*

XLIV

nūtrīx	ea quae īnfantēs cūrat; nūtrīx, nūtrīcis, *f.*
vetus	*contr.* novus; vetus, *Gen.* veteris, *adi.*
quercus	arbor cūius fructum porcī amant; Iovī sacra est; *vidē tabulam* XI.; quercus, quercūs, *f.*
sōdēs	sī vīs; *adv.*
hēros	hērōs, hērōis.
Rōmulus	
Remus	
ferre	hīc = dīcere.
Mārs	deus bellī; Mars, Mārtis.
Rhea Silvia	māter Romulī et Remī.
geminī	frātrēs quī eōdem tempore nātī sunt; geminī, -ōrum.
crūdēlis	saevus; crūdēlis, crūdēle.
Amūlius	rēx Albae Longae.

Alba Longa	*vidē tabulam* VI.
rēgnāre	
rēgnum	locus ubi rēx rēgnat.
parcere	*contr.* interficere; parco, 3, pepercī, parsum; *Dat. reg.*
necāre	interficere.
conicere	iacere; conicio, 3, -iēcī, -iectum.
iubēre	imperāre; iubeō, 2, iussī, iussum.
effundere	emittere; effundo, 3, effūsī, effūsum.
circā	*circum* est praepositio; *adv.*
inundāre	superfluere.
cursus	*currere* est verbum; cursus, cursūs.
stāgnum	si aqua nōn fluit, stāgnum fit.
alveus	parva nāvis.
relinquere	*contr.* auferre; relinquo, 3, relīquī, relictum.
postquam	*contr.* antequam; *coni. temp.*
lupa	animal quod ovēs māximē timent.
sitīre	sī tū bibere vīs, sitīs; sitiō, 4, -, -.
vāgītus	clāmor īnfantium; vāgītus, vāgītūs.
nūtrīre	nūtrīx īnfantēs nūtrit; nūtriō, 4.
rēgius	*rēx* est nomen; rēgius, -a, -um.
educāre	
cōnservāre	dēfendere.
condere	(cum + dare); aedificāre; condō, 3, condidī, conditum.

XLV

cubīle	lēctus; cubīle, cubīlis, *n.*
cōnspicere	subitō videre; cōnspiciō, 3, cōnspēxī, cōnspectum.
tribūnus	is quī peditibus imperat.
lēctus	sēlēctus; lēctus, -a, -um.
praemittere	(prae + mittere); prae = ante; praemittō, 3, -mīsī, -missum.
vēxillum	*vidē tabulam* I.
spatium	intervāllum.
signāre	notāre.
mūnīre	mīlitēs, cum vallum et fossam faciunt, castra mūniunt; mūniō, 4.
struere	aedificāre; struo, 3, struxī, structum.
cumulāre	
varius	varius, -a, -um.
dīvidere	dīvido, 3, dīvīsī, dīvīsum.
proprius	*contr.* aliēnus; proprius, -a, -um.
sēparātim	*sēparāre* est verbum; *adv.*
praetōrium	tabernāculum imperātōris.
exstruere	(ex + struere); exstruō, 3, exstruxī, exstructum.
fessus	postquam multās hōrās labōrāvī, fessus sum; fessus, -a, -um.

XLVI

impedīmenta	onera; impedīmenta, -orum.
spolium	id quod ex hostibus ablātum est.
quisque	omnēs discipulī quisque suum librum habent; quisque, quaeque, quodque; *prōnōmen distribūtīvum*.
dīmittere	(dī + mittere); dīmitto, 3, -mīsī, -missum.
parāre	*cf*. parātus.
repōnere	(re + pōnere); repōno, 3, -posuī, -positum.
bibere	īnfantēs lāc bibunt; bibo, 3, bibī, bibitum.
vigil	vigilāns; vigil, *Gen*. vigilis, *adv*.
dispōnere	(dis + pōnere).
itaque	igitur; *coni*.
āvertere	(ā + vertere).
silentium	*silentiō* adverbium est.
explōrāre	
expūgnāre	capere; *cf*. *pūgnāre* et *oppūgnāre*.
cernere	vidēre; cernō, 3, crēvī, crētum.
extemplō	statim, sine morā, *adv*.
tuba	*vidē tabulam* I.
excitāre	
repellere	repello, 3, reppulī, repulsum.
cūstōdīre	proverbium est: "Quis cūstōdēs custōdiet?"
sēcūrus	sine cūra; *contr*. anxius; sēcūrus, -a, -um.

XLVII

centuriō	is quī centum mīlitibus imperat; centuriō, -ōnis.
movēre	moveō, 2, mōvī, mōtum.
aciēs	mīlitēs ad pūgnandum īnstructī; aciēs, aciēī.
īnstruere	*contr*. exstruere.
cōnspectus	id quod vidēre potes in cōnspectū est; cōnspectus, -ūs.
impetus	is quī prior oppūgnat impetum facit; impetus, impetūs.
crēdere	id quod vērum est crēdō; vērum *contr*. falsum; crēdo, 3, crēdidī, crēditum.
prior	*gram*. 19.
prīmō	*adv*. *temp*.
dēspērāre	*contr*. spērāre.
ācriter	vehementer, fortiter; *adv*.
fugāre	eicere.
dēdere	tradere, omnīnō dare; dēdo, 3, dēdidī, dēditum.
vendere	cum aliquid prō pecūniās dās, hoc vendis; vendo, 3, vendidī, venditum.
distribuere	distribuō, 3, distribuī, distribūtum.
nūntiāre	nūntium ferre.

XLVIII

obsidiō	cum exercitus oppidī capiendī causā cōnsīdit, obsidiō fit; obsidio, obsidiōnis, *f*.
praecipuē	(prae + capere); māximē, *adv*.
historia	
līberī	fīliī et fīliae; līberī, -ōrum.
Vercingetorīx	prīnceps Galliae; Vercingetorīx, Vercingetorīgis.
fortitūdo	*fortis* est adiectivum; fortitūdo, fortitūdinis, *f*.
dēfessus	fessus; dēfessus, -a, -um.
cōpiae	mīlitēs; cōpiae, -ārum.
tendere	iter facere; tendo, 3, tetendī, tentum (tēnsum).
fīrmāre	*fīrmus* est adiectīvum.
obsidēre	(ob + sedēre); *obsidiō* est nōmen.

XLIX

exterior	*contr*. interior; *gram*. 19.
tormentum	īnstrumentum quō saxa iaciuntur.
dēicere	(dē + iacere); dēicio, 3, dēiēcī, dēiectum.
mēnsis	duodecim mēnsēs sunt, Iānuārius, Februārius, etc.; mēnsis, mēnsis, *m*.
prōdūcere	extendere.
carēre	*contr*. habēre; carēo, 2, caruī, caritum; *Abl. reg*.
prīnceps	(prīmus + capere); rēgulus; prīnceps, prīncipis.
vetāre	magistra, cum dicit: "Nolī scrībere!" tē scrībere vetat; *cf*. *iubēre;* vetō, 1, vetuī, vetitum.
fames	famē pressus = ēsuriō; famēs, famis, *Abl*. famē, *f*.
vinculum	id quō captīvus vincītur.
triumphus	
afferre	(ad + ferre); affero, afferre, attulī, allātum.

L

victor	victor, victōris.
īnstitūtus	cōnstitūtus, fīxus, certus; īnstitūtus, -a, -um.
indūtus	cum vestēs gerō, vėstibus indūtus sum; indūtus, -a, -um.
āra	id in quō sacrificium pōnitur.
flōs	flōrēs in hortō crēscunt; flōs, flōris, *m*.
ōrnāre	*ōrnāmentum* est nōmen.
fūmāre	fūmum ēmittere; cum ignis fit, fūmus ascendit.
ōrātiō	ōrātiōnem habēre = dīcere; ōrātiō, ōrātiōnis, *f*.
virtūs	(vir); fortitūdo; virtūs, virtūtis, *f*.
currus	vehiculum quō mīlitēs vehuntur; currus, currūs.
triumphālis	triumphālis, triumphāle.
ūniversus	(ūnus + versus); ūniversus, -a, -um.
tollere	sūmere; tollo, 3, sustulī, sublātum.
praeīre	(prae + īre).

senātus	*cf. senex;* senātus, senātūs.
salūtāre	
plaustrum	vehiculum quō onera vehuntur; *vidē tabulam* XI.
optimus	optimus, -a, -um; *gram.* 19.
onerāre	*onus* est nōmen.
aurātus	aurō ornātus; aurātus, -a, -um.
cornū	in fronte vaccārum et taurōrum cornua sunt; *vidē tabulam* III.; cornū, cornūs.
sacerdōs	is quī rēs divīnās administrat; sacerdos, sacerdōtis.
superbus	arrogāns; superbus, -a, -um.
vincīre	*vinculum* est nōmen; vinciō, 4, vinxī, vinctum.
pingere	colōribus ornāre; pingo, 3, pīnxī, pīctum.
vestīre	*vestis* est nōmen.
laurus	ex laurō corōna victōris fit; *vidē tabulam* XI.; laurus, -ī, *f.*
corōnārc	
splendidus	splendidus, -a, -um.
dēnique	tandem, postrēmō, *adv.*
clāmitāre	clāmāre iterum atque iterum.
iō	*gram.* 28.
iterāre	*iterum* est adverbium.
Iuppiter	*gram.* 14.
dēdicāre	
singulī	ūnusquisque; *cf. ūniversus;* singulī, -ae, -a.
vulnerāre	sī gladium in tē trudō, te vulnerō.

LI

dōnum	id quod tū dās.
trādere	(trāns + dāre); trādō, 3, trādidī, traditum.
gaudium	*contr.* dolor.
nūper	paulō ante; paulō *contr.* multō; *adv. temp.*
accidere	(ad + cadere); accidō, 3, accidī, -.
ōpiniō	ōpinīo, ōpiniōnis, *f.*
senātor	senātor, senātōris.
cōgnōscere	discere, invenīre; cōgnōscō, 3, cōgnōvī, cognitum.
Brundisium	*vidē tabulam* VI.
annūntiare	(ad + nūntiāre); nārrāre.
potęns	potēns, *Gen.* potentis, *adi.*
plēbs	īmus ōrdo cīvitātis; plēbs, plēbis, *f.*
magis	*gram.* 22.
salūs	*contr.* perīculum; salūs, salūtis, *f.*
metuere	timēre; metuō, 3, metuī, metūtum.
senātōrius	senatōrius, -a, -um.
iuvenis	adulēscēns; iuvenis, iuvenis, *Gen. Pl.* iuvenum.
multitūdō	multitūdō, multitūdinis, *f.*
diadēma	corōna; diadēma, diadēmatis, *n.*
offerre	(ob + ferre); offerō, offerre, obtulī, oblātum.
ubīque	in omnibus locīs; *adv.*
plaudere	plaudō, 3, plausī, plausum.

rēicere (re + iacere).
ter *gram.* 23.
gaudēre laetum esse; gaudeō, 2, gavīsus sum.
invidia ōdium.
adducere (ad + ducere).
ōdisse *contr.* amāre; *gram.* 33 (6).
facultās occāsiō, opportūnitās; facultās, facultātis, *f.*
praetermittere (praeter + mittere); *contr.* ūsūrpāre.
īdem hic est īdem homo quem herī vīdī; *gram.* 25 (c).
Kalendae prīmus mēnsis diēs; Kalendae, -ārum.
Mārtius tertius annī mēnsis; Mārtius, -a, -um.
valē! *contr.* salvē, *interi.*
Athēnae *vidē tabulam* VI.; Athēnae, -ārum.

LII

coniūrātus is quī sē cum aliīs reī publicae perdendae causā coniunxit.
honestus honōre plēnus; honestus, -a, -um.
rēs publica cīvitās.
invidēre (in + vidēre); cum alicūius rēbus secundīs doleō, eī invideō; *Dat. reg.*
auctor is quī aliquid incipit; *agere* est verbum; auctor, auctōris.
coniūrātiō coniūrātiō, coniūratiōnis, *f.*
prōdigium
dēesse (dē + esse); abesse.
vātēs is quī futūra praedīcit; vātēs, vātis, *m. et f.*
admonēre admoneō, 2, admonuī, admonitum.
cavēre proverbium est: "Cavē canem"; caveō, 2, cāvī, cautum.
Īdus diēs decimus quīntus in mēnsibus Martiō, Māiō, Iūliō, Octōbrī; decimus tertius in reliquīs; Īdus, Īduum, *f. pl.*
heus interiectiō ēius quī aliquem vocat.
libellus parvus liber.
indicāre
undique ex omnibus partibus; *cf.* ubīque; *adv, locī.*
premere premō, 3, pressī, pressum.
obstupefactus vir obstupefactus neque cogitāre neque dīcere potest; obstupefactus, -a, -um.
īctus cum tē ferulā feriō, īctūs accipis; īctus, ictūs.
trānsfīgere trānsfīgō, 3, -fīxī, -fīxum.
parumper *contr.* diū; *adv. temp.*
simul āc simul āc magistra mē dicere iubet, dīcō; *coni. temp.*
statua
miserēre miseret, 2, miseruit, -; *Acc. persōnae, Gen. reī reg.*; *gram.* 49.
illūstris illūstris, illūstre.

putāre intellegisne? nōn prō certō habeō sed putō.
coniūrāre *cf. coniūrātus* et *coniūrātiō.*

LIII

profectiō *contr.* reditus; profectiō, profectiōnis, *f.*
lūx sōl et lūna nōbīs lūcem dant; lūx, lūcis, *f.*
proficīscī *contr.* abīre; proficīscor, proficīscī, profectus sum; *gram.* 29.
morārī *mora* est nōmen; moror, morārī, morātus sum.
persequī (per + sequī); *vidē īnfrā.*
comitārī (cum + īre).
loquī dīcere; loquor, 3, locūtus sum.
precārī rogāre.
ingredī (in + gradī) intrāre; *cf. gradus;* ingredior, 3, ingressus sum.
sequī *contr.* praeīre; sequor, 3, secūtus sum.
oblīvīscī *contr.* memoriā teneō; oblīvīscor, 3, oblītus sum, *Gen. reg.*
īrāscī cum discipulus īgnāvus est, magister īrātus est; īrascōr, 3, irātus sum.
ūtī ūsūrpāre; ūtor, 3, ūsus sum; *Abl. reg.*
verber īctus; verber, verberis, *n.*
merērī si bene facis, laudem merēris; mereor, merērī, meritus sum.
opīnārī putāre.
patī fortēs virī dolōrēs fortiter patiuntur; patior, 3, passus sum.
plēnē *plēnus* est adiectīvum; *adv.*

LIV

reditus *redīre* est verbum; *contr.* profectiō; reditus, reditūs.
parēns māter et pater parentēs sunt; parēns, parentis, *Gen. Pl.* parentum.
amplectī aliquem bracchiīs cingere; amplector, 3, amplexus sum.
sordidus *contr.* pūrus; sordidus, -a, -um.
līmus cum pluit, ex aquā et terrā līmus fit.
dēlabī (dē + labī) sī glaciēs in viā est, facile est dēlabī; dēlabor, delabī, delapsus sum; *cf. lapsus linguae.*
imprūdēns imprūdēns, imprūdentis, *adi.*
persuādēre persuādeō, 2, persuāsī, persuāsum, *Dat. reg.*
lacrima *lacrimāre* est verbum.
īgnoscere cum aliquid malum fēcistī, quid dīcis? "Ignosce mihi, sī vīs!" dīcō; ignoscō, 3, ignōvī, ignōtum.
paene ferē, *adv.*
extrahere (ex + trahere).
induere impōnere; induo, 3, induī, indūtum.
regredī redīre; regredior, 3, regressus sum.

rīdēre *contr*. lacrimāre; rīdeō, 2, rīsī, rīsum.
pūrus pūrus, -a, -um.

LV

arbor *vidē tabulam* xi.; arbor, arboris, *f*.
umbra *umbrōsus* est adiectīvum.
pōmum *vidē tabulam* xi.
color color, colōris, *m*.
līlium
viola
rosa
nāscī is quī in Galliā nātus est Gallus vocātur; nāscor, 3, nātus sum.
flōrēre *flōs* est nōmen; flōreō, 2, flōruī, -.
hyacinthus
crocus
narcissus
carpere flōs in hortō est; nunc flōrem teneō; quid fēcī? flōrem carpsī; carpō, 3, carpsī, carptum.
verbum vocābulum.
meminisse *contr*. oblīvīscī; *gram*. 33 (6).
grandis māgnus; grandis, grande.
Phoebus hic deus etiam Apollō vocātur.
Apollō deus musicae et poēticae; Apollō, Apollinis.
Zephyrus ventus quī ex occidente flat.
discus *vidē tabulam* vii.
cor *vidē tabulam* iv.; cor, cordis, *n*.
dēvertere (dē + vertere).
vulnus *vulnerāre* est verbum; vulnus, vulneris, *n*.
īcere ferīre; īco, 3, īcī, ictum.
ars musicae et poēticae artēs sunt; ars, artis, *f*.
factum *facere* est verbum.
paenitēre *contr*. gaudēre; malī factī mē paenitet; paenitet, 2, paenituit, -.
revocāre (re + vocāre).
sanguis id quod ex corde fluit; ruber est; sanguis, sanguinis, *m*.
exorīrī (ex + orīrī); orīrī = surgere; exorior, 4, exortus sum.
occidēns est locus ubi sōl occidit; occidēns, occidentis, *m*.
flarē ventus flat.
oriēns *contr*. occidēns; oriēns, orientis, *m*.
Eurus ventus quī ex oriente flat.
Notus ventus ē parte merīdiōnālī ortus.
septentriōnēs septem stellae prope polum Articum sunt; itaque partem caelī indicant; *contr*. merīdiēs; septentriōnēs, septentriōnum.
Aquilō ventus quī ex septentriōnibus flat; Aquilō, Aquilōnis, *m*.

putāre intellegisne? nōn prō certō habeō sed putō.
coniūrāre *cf. coniūrātus* et *coniūrātiō.*

LIII

profectiō *contr.* reditus; profectiō, profectiōnis, *f.*
lūx sōl et lūna nōbīs lūcem dant; lūx, lūcis, *f.*
proficīscī *contr.* abīre; proficīscor, proficīscī, profectus sum; *gram.* 29.
morārī *mora* est nōmen; moror, morārī, morātus sum.
persequī (per + sequī); *vidē īnfrā.*
comitārī (cum + īre).
loquī dīcere; loquor, 3, locūtus sum.
precārī rogāre.
ingredī (in + gradī) intrāre; *cf. gradus;* ingredior, 3, ingressus sum.
sequī *contr.* praeīre; sequor, 3, secūtus sum.
oblīvīscī *contr.* memoriā teneō; oblīvīscor, 3, oblītus sum, *Gen. reg.*
īrāscī cum discipulus īgnāvus est, magister īrātus est; īrascōr, 3, irātus sum.
ūtī ūsūrpāre; ūtor, 3, ūsus sum; *Abl. reg.*
verber īctus; verber, verberis, *n.*
merērī si bene facis, laudem merēris; mereor, merērī, meritus sum.
opīnārī putāre.
patī fortēs virī dolōrēs fortiter patiuntur; patior, 3, passus sum.
plēnē *plēnus* est adiectīvum; *adv.*

LIV

reditus *redīre* est verbum; *contr.* profectiō; reditus, reditūs.
parēns māter et pater parentēs sunt; parēns, parentis, *Gen. Pl.* parentum.
amplectī aliquem bracchiīs cingere; amplector, 3, amplexus sum.
sordidus *contr.* pūrus; sordidus, -a, -um.
līmus cum pluit, ex aquā et terrā līmus fit.
dēlabī (dē + labī) sī glaciēs in viā est, facile est dēlabī; dēlabor, delabī, delapsus sum; *cf. lapsus linguae.*
imprūdēns imprūdēns, imprūdentis, *adi.*
persuādēre persuādeō, 2, persuāsī, persuāsum, *Dat. reg.*
lacrima *lacrimāre* est verbum.
īgnoscere cum aliquid malum fēcistī, quid dīcis? "Ignosce mihi, sī vīs!" dīcō; ignoscō, 3, ignōvī, ignōtum.
paene ferē, *adv.*
extrahere (ex + trahere).
induere impōnere; induo, 3, induī, indūtum.
regredī redīre; regredior, 3, regressus sum.

ridēre *contr.* lacrimāre; rideō, 2, rīsī, rīsum.
pūrus pūrus, -a, -um.

LV

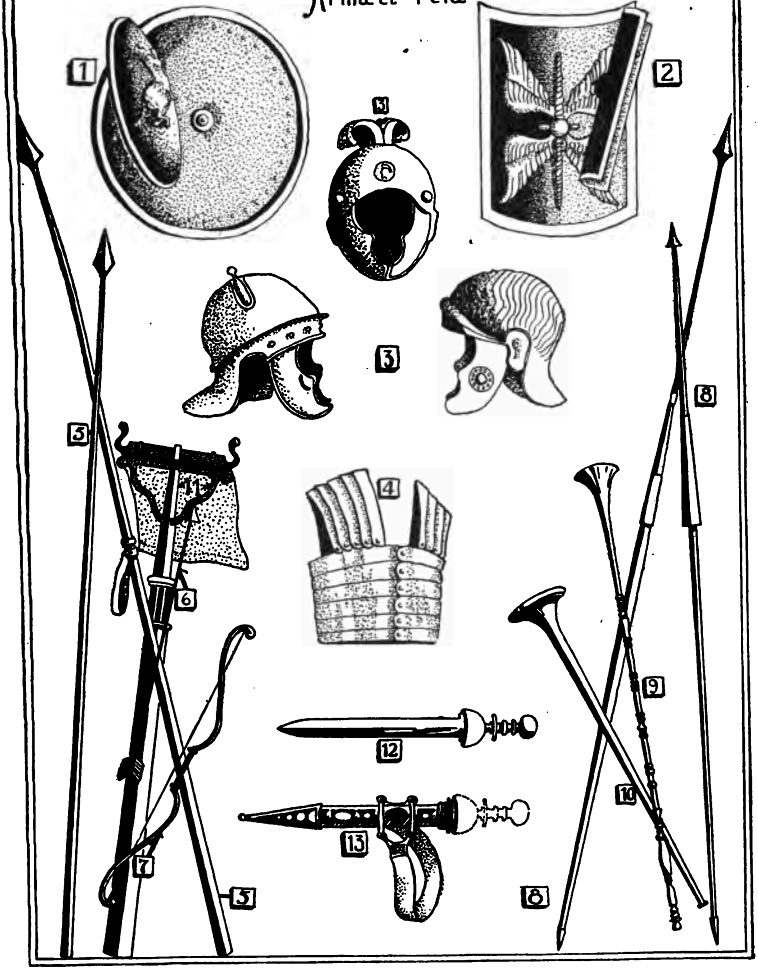
arbor *vidē tabulam* XI.; arbor, arboris, *f.*
umbra *umbrōsus* est adiectīvum.
pōmum *vidē tabulam* XI.
color color, colōris, *m.*
līlium
viola
rosa
nāscī is quī in Galliā nātus est Gallus vocātur; nāscor, 3, nātus sum.
flōrēre *flōs* est nōmen; flōreō, 2, flōruī, -.
hyacinthus
crocus
narcissus
carpere flōs in hortō est; nunc flōrem teneō; quid fēcī? flōrem carpsī; carpō, 3, carpsī, carptum.
verbum vocābulum.
meminisse *contr.* oblīvīscī; *gram.* 33 (6).
grandis māgnus; grandis, grande.
Phoebus hic deus etiam Apollō vocātur.
Apollō deus musicae et poēticae; Apollō, Apollinis.
Zephyrus ventus quī ex occidente flat.
discus *vidē tabulam* VII.
cor *vidē tabulam* IV.; cor, cordis, *n.*
dēvertere (dē + vertere).
vulnus *vulnerāre* est verbum; vulnus, vulneris, *n.*
īcere ferīre; īco, 3, īcī, ictum.
ars musicae et poēticae artēs sunt; ars, artis, *f.*
factum *facere* est verbum.
paenitēre *contr.* gaudēre; malī factī mē paenitet; paenitet, 2, paenituit, -.
revocāre (re + vocāre).
sanguis id quod ex corde fluit; ruber est; sanguis, sanguinis, *m.*
exorīrī (ex + orīrī); orīrī = surgere; exorior, 4, exortus sum.
occidēns est locus ubi sōl occidit; occidēns, occidentis, *m.*
flarē ventus flat.
oriēns *contr.* occidēns; oriēns, orientis, *m.*
Eurus ventus quī ex oriente flat.
Notus ventus ē parte merīdionālī ortus.
septentriōnēs septem stellae prope polum Articum sunt; itaque partem caelī indicant; *contr.* merīdiēs; septentriōnēs, septentriōnum.
Aquilō ventus quī ex septentriōnibus flat; Aquilō, Aquilōnis, *m.*

LVI

propter	causam indicat; *praep. Acc. reg.*
labor	labor, labōris, *m.*
condīmentum	id quod nōs ad edendum indūcit.
circumstāre	(circum + stāre).
trīclīnium	locus ubi lēctī ad cēnandum pōnuntur.
accumbere	(ad + cumbere); iacēre; accumbo, 3, accubuī, accubitum.
amphora	id ex quō vīnum in pōculum funditur; *vidē tabulam* XII.
pōculum	id ex quō bibō; *vidē tabulam* XII.
fundere	fundo, 3, fūsī, fūsum.
pānis	nostrā linguā pānis baculum vītae vocātur; pānis, pānis, *m.*
digitus	*vidē tabulam* IV.
ōs	*vidē tabulam* IV.; ōs, ōris, *n.*
labrum	*vidē tabulam* IV.
culpāre	*contr.* laudāre.
nimis	plūs quam satis est; *adv.*
frustum	parva pars.
sorbēre	frusta cibī, sī parva sunt, facile est sorbēre; sorbeō, 2, sorbuī, -.
dēns	*vidē tabulam* IV.; dēns, dentis, *m.*
mordēre	dentibus cibum mordēmus; mordeō, 2, momordī, morsum.
edāx	*edere* est verbum; edāx, edācis, *adi.*
ēbriōsus	sī nimis vīnī bibisti, ēbriōsus es; ēbriōsus, -a, -um.
sobrius	*contr.* ebriōsus; sobrius, -a, -um.
sitis	*sitīre* est verbum; sitis, sitis, *Abl.* sitī, *f.*
dēpellere	(dē + pellere); *cf. expellere.*
dēsistere	dēsisto, 3, dēstitī, dēstitum.
mēns	id quō corpus regitur; mēns, mentis, *f.*
sānus	*contr.* aeger; sānus, -a, -um.
vērō	certē, sānus, *adv.*
sīc	hōc modō, ita, *adv.*
renovāre	(re + novāre); novum facere.

TABVLA I

Arma et Tela



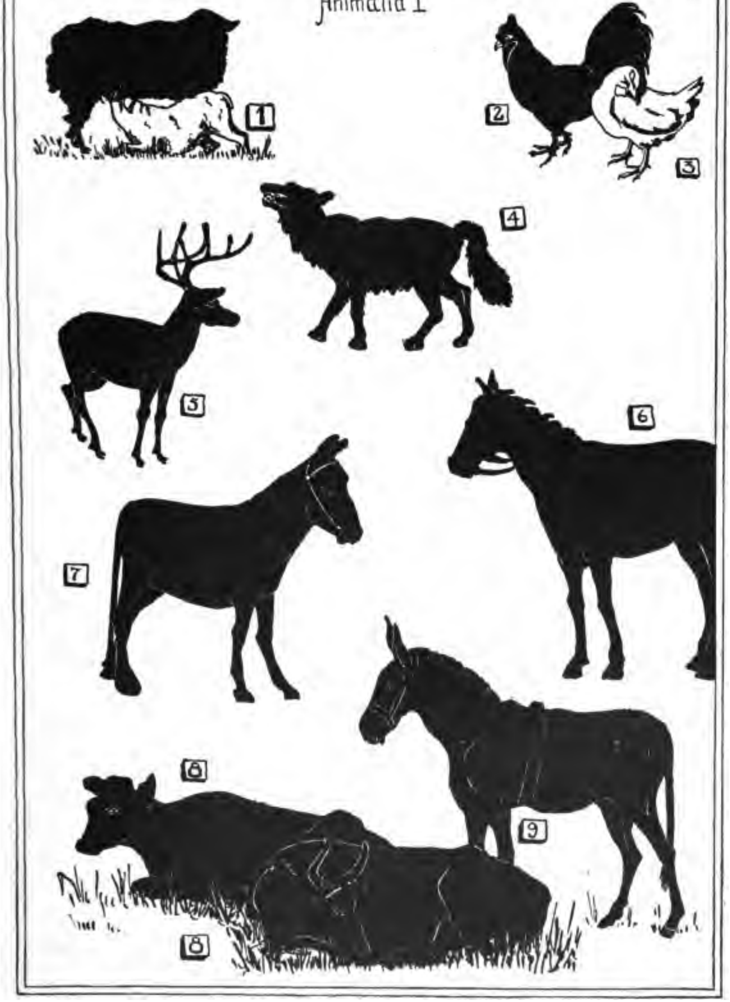
TABULA I.

Arma et Tela.

1. clipeus
2. scutum
3. galea
4. lorica
5. hasta
6. sagitta
7. arcus
8. iaculum, pilum
9. tuba
10. tuba
11. vexillum
12. gladius
13. vagina

TABVLA II

Animalia I

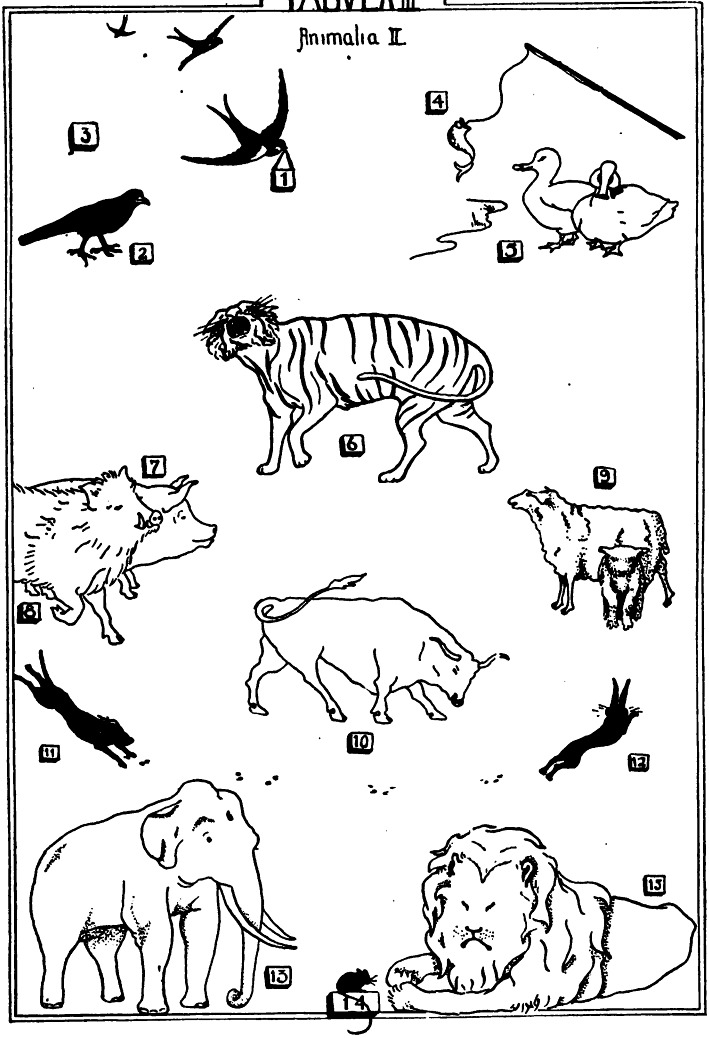


TABULA II.

ANIMALIA I.

1. agnus
2. gallus
3. gallina
4. lupa
5. cervus
6. equus
7. asinus
8. vacca
9. mulus

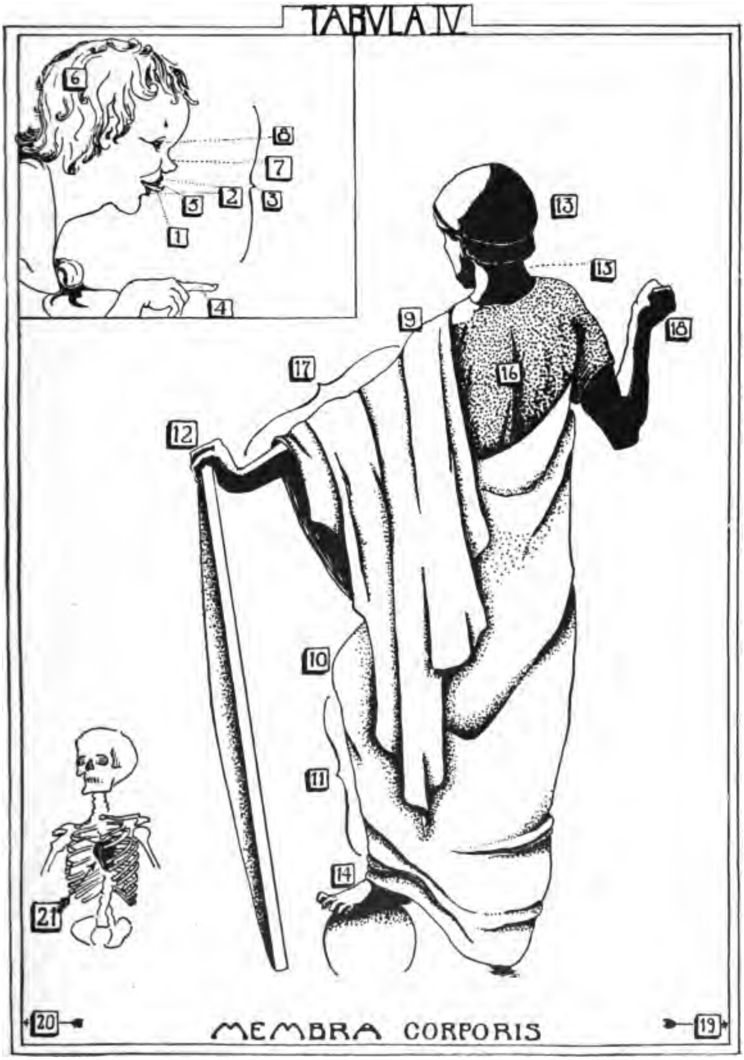
TABVLA III



TABULA III.

ANIMALIA II.

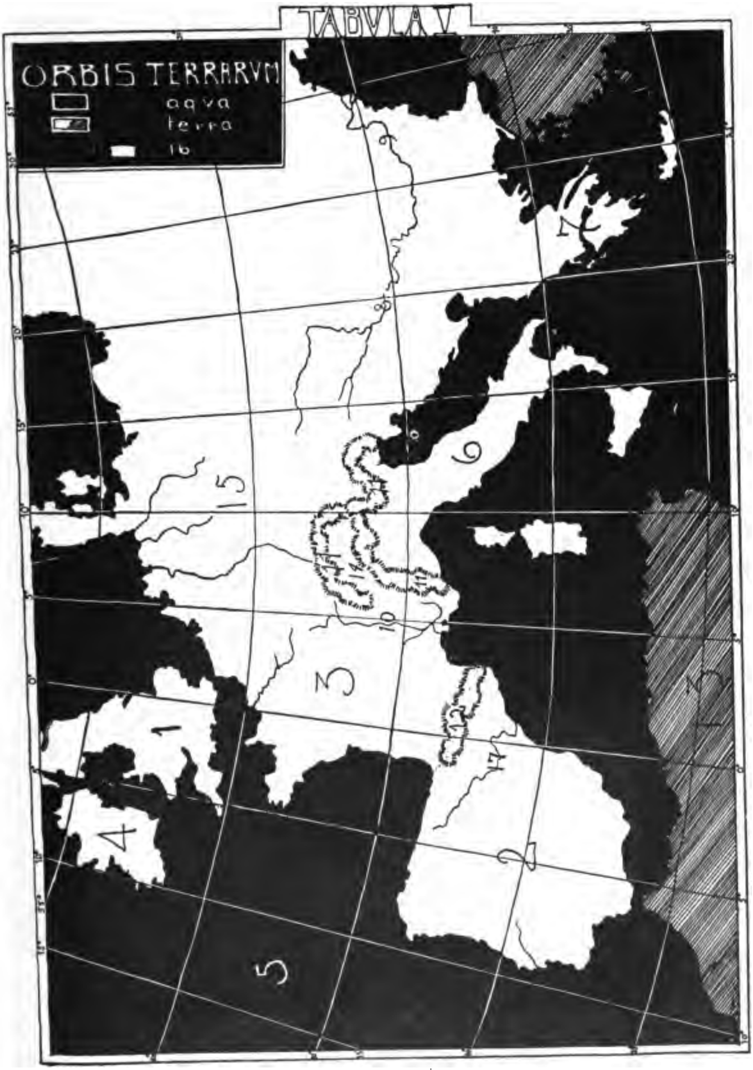
1. hirundo
2. cornix
3. avis
4. piscis
5. anas
6. tigris
7. sus
8. aper
9. ovis
10. bos
11. canis
12. lepus
13. elephas
14. mus
15. leo


TABVLA IV
6
8
7
2
3
5
1
4
13
15
9
18
17
16
12
10
11
14
21
20
19
MEMBRA CORPORIS

TABULA IV.

Membra Corporis.

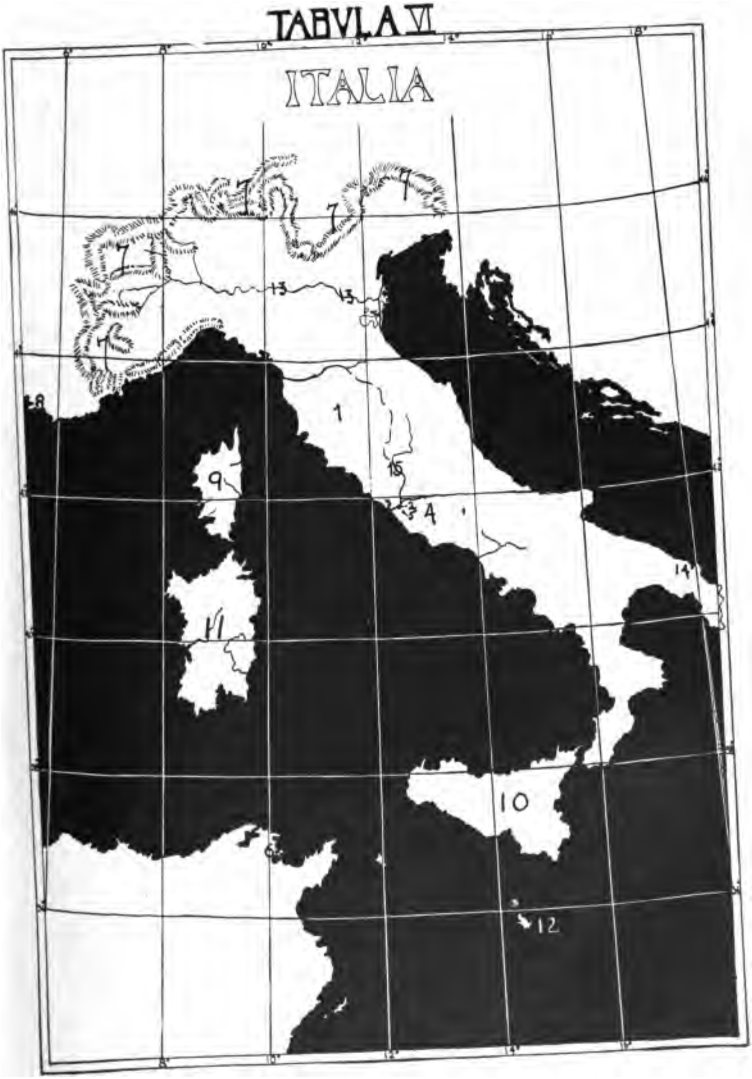
1. lingua
2. labrum
3. os
4. digitus
5. dens
6. capilli
7. nasus
8. oculus
9. umerus
10. genu
11. crus
12. manus
13. caput
14. pes
15. collum
16. tergum
17. bracchium
18. pugnus
19. a dextra
20. a sinistra
21. cor


TABVLA V
ORBIS TERRARVM
aqva
terra
16

TABULA V.

ORBIS TERRARUM.

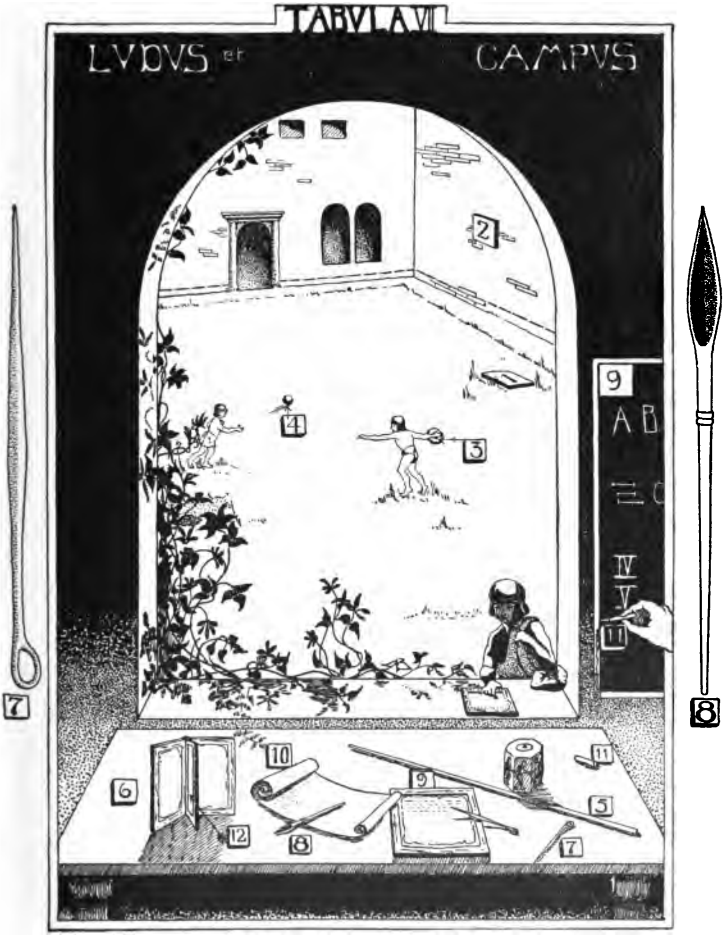
1. Britannia
2. Hispania
3. Gallia
4. Hibernia
5. Oceanus
6. Italia
7. Graecia
8. Danuvius
9. Ister
10. Rhodanus
11. Alpes
12. Pyrenaei
13. Africa
14. Helvetia
15. Germania
16. Europa
17. Iberus


TABVLA VI
ITALIA
7
7
7
7
7
13
13
1
15
4
9
11
10
14
12
8
6

TABULA VI.

Italia.

1. Etruria
2. Roma
3. Ostia
4. Latium
5. Alba Longa
6. Carthago
7. Alpes
8. Massilia
9. Corsica
10. Sicilia
11. Sardinia
12. Melita
13. Padus
14. Brundisium
15. Tiberis


TABVLA VII
LVDVS et CAMPVS

TABULA VII.

Ludus et Campus.

1. campus	7. stilus
2. murus	8. calamus
3. discus	9. tabula
4. pila	10. liber
5. ferula	11. creta
6. tabella	12. pagina

TABVLA VII

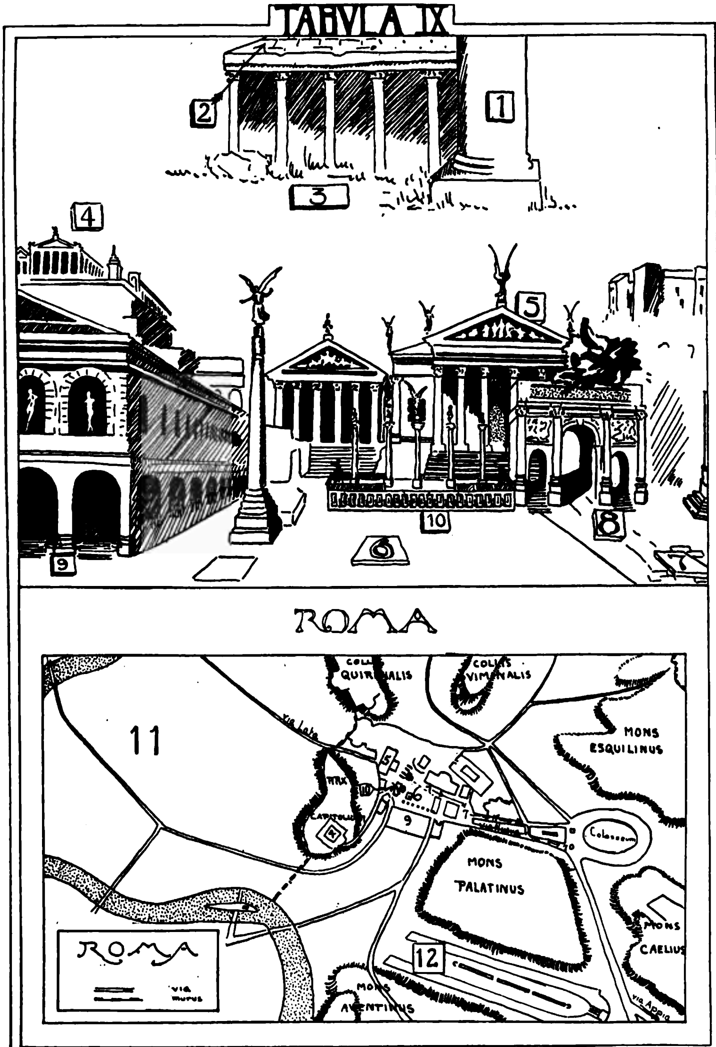


Drawings of Ships after Various Sources.

TABULA VIII.

NAVES.

1. transtrum
2. prora
3. rostrum
4. puppis
5. velum
6. remus
7. malus
8. gubernaculum
9. funis



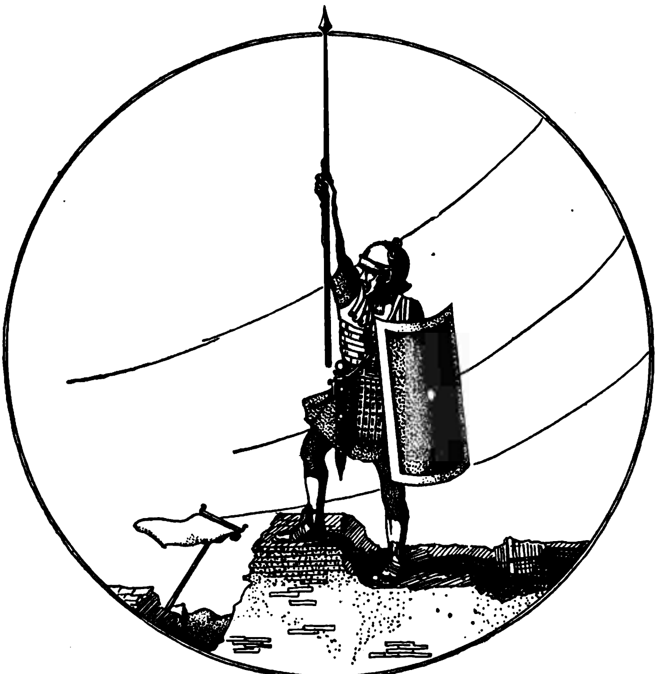
Drawn after Huelsen's Reconstruction of the Roman Forum

TABULA IX.

Roma.

1. columna
2. tectum
3. porticus
4. Capitolium
5. Templum Concordiae
6. Forum
7. Via Sacra
8. Arcus Septimi Severi
9. Basilica Iulia
10. Rostra
11. Campus Martius
12. Circus Maximus

TABVLA X



1

CASTRA

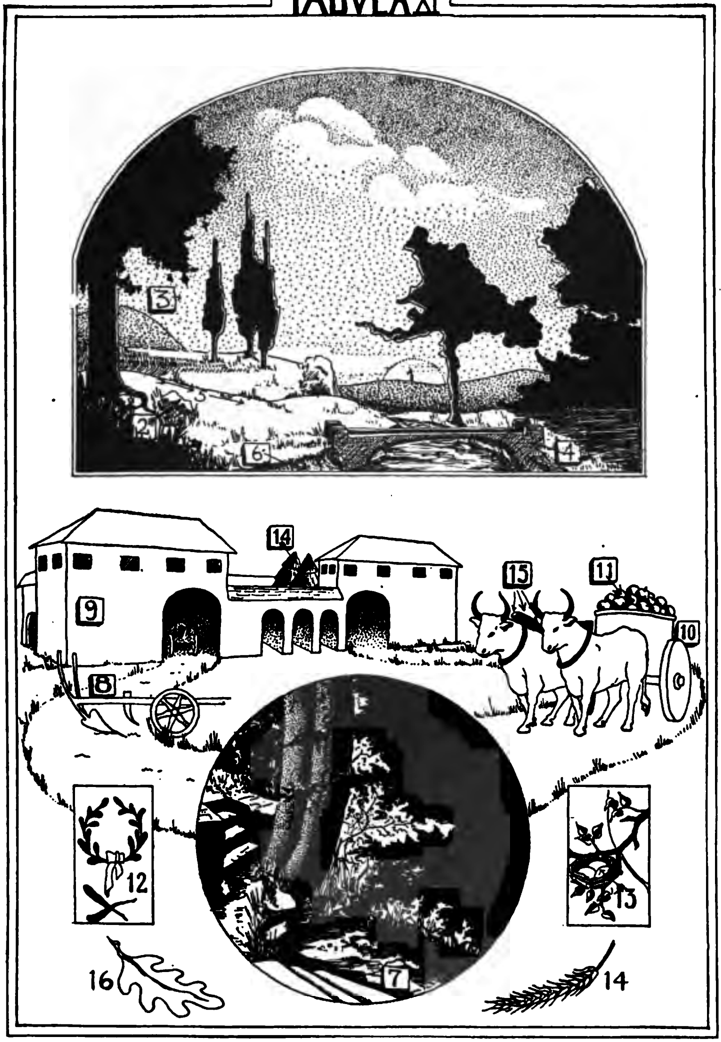


TABULA X.

Castra.

1. miles
2. fossa
3. vallum
4. tabernaculum
5. via

TABVLA XI

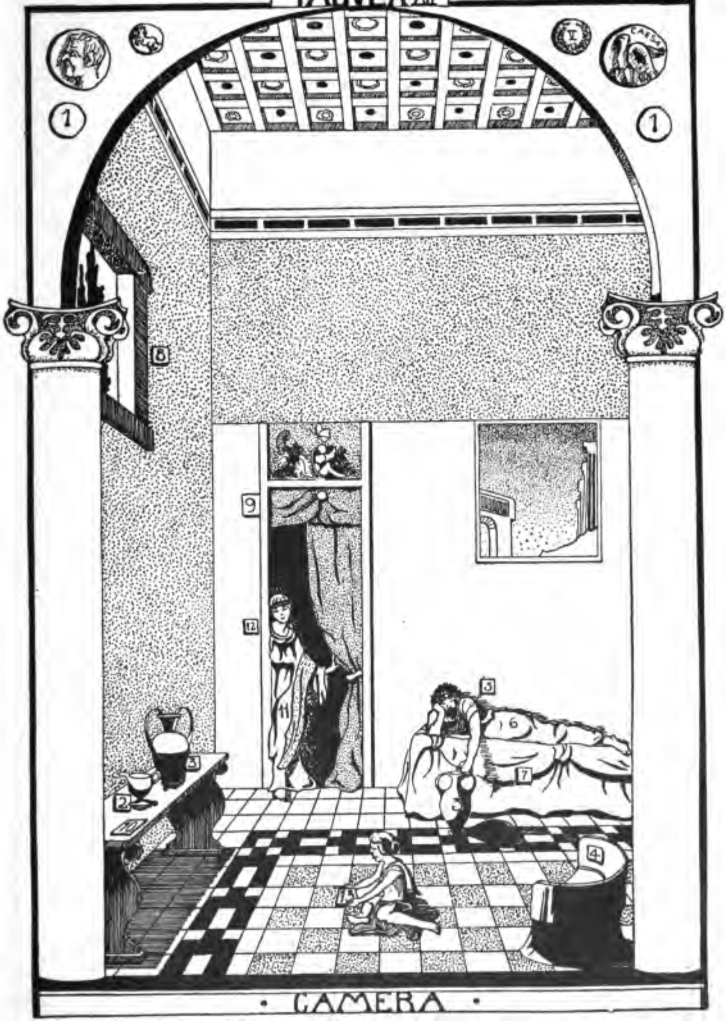


TABULA XI.

Rus.

1. sol
2. saxum
3. caelum
4. pons
5. clivus
6. ripa
7. fons
8. aratrum
9. horreum.
10. plaustrum
11. pomum
12. laurus
13. ovum
14. arista
15. iugum
16. quercus

TABVLA XII



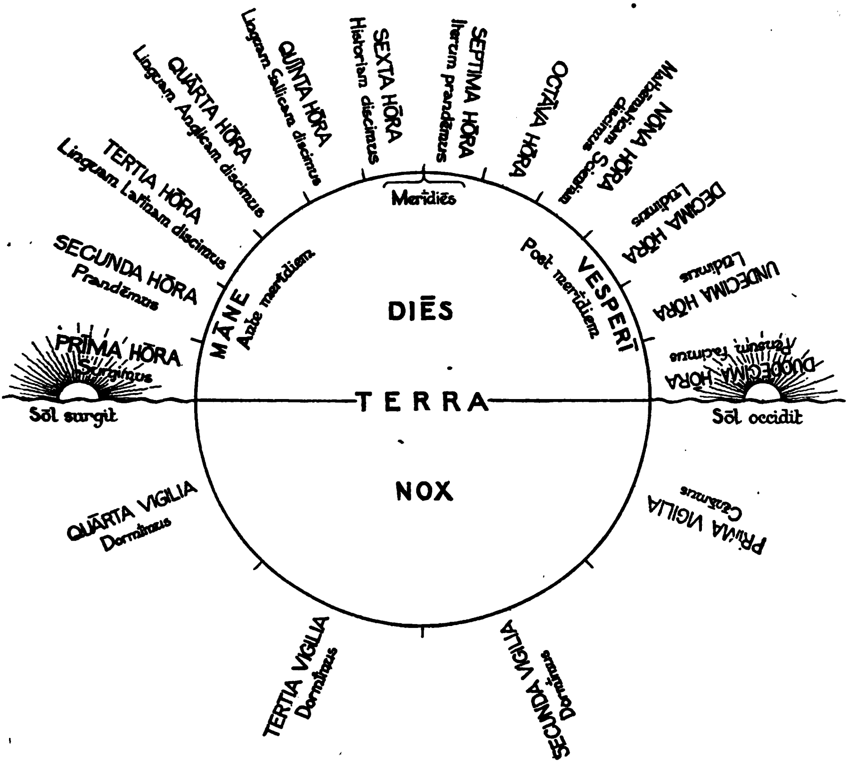
• CAMERA •

TABULA XII.

Camera.

1. pecunia
2. poculum
3. amphora
4. sella
5. vir
6. toga
7. lectus
8. fenestra
9. ianua
10. mensa
11. stola
12. femina
13. puella

TABULA XIII.


PRĪMA HŌRA
Surgimus
SECUNDA HŌRA
Prandēmus
TERTIA HŌRA
Linguam Latīnam discimus
QUĀRTA HŌRA
Linguam Anglicam discimus
QUĪNTA HŌRA
Linguam Gallicam discimus
SEXTA HŌRA
Historiam discimus
SEPTIMA HŌRA
Iterum prandēmus
OCTĀVA HŌRA
NŌNA HŌRA
Mathēmaticam discimus
Scientiam
DECIMA HŌRA
Lūdimus
UNDECIMA HŌRA
Lūdimus
DUODECIMA HŌRA
Pēnsum facimus
Merīdiēs
MĀNE
Ante merīdiem
VESPERĪ
Post merīdiem
DIĒS
TERRA
NOX
Sōl surgit
Sōl occidit
PRĪMA VIGILIA
Cēnāmus
SECUNDA VIGILIA
Dormīmus
TERTIA VIGILIA
Dormīmus
QUĀRTA VIGILIA
Dormīmus